

Štatistický úrad Slovenskej republiky

Číslo: 830-0003/2015

Kód: 110215
Okruh: ostatné publikácie
Dátum: február 2015

Spotrebiteľský barometer I.

*CONSUMER
SURVEY I.*

2015

Sekcia: podnikových štatistik
Generálna riaditeľka sekcie: Ing. Libuša Kolesárová
Kontaktná osoba: Ing. Dagmar Blahová
Tel.: 02/50 236 313

ZVEREJŇOVANIE VYBRANÝCH ÚDAJOV ŠTATISTICKÉHO ÚRADU SR

Kalendár prvého zverejnenia údajov Štatistického úradu SR je možné nájsť na domácej internetovej stránke na adrese: <http://www.statistics.sk>. Všetky upresnenia termínov sú tiež zverejnené na uvedenej internetovej stránke niekoľko dní vopred.

RELEASE OF SELECTED DATA OF THE STATISTICAL OFFICE OF THE SR

It is possible to find an calendar of the first release of selected data of the Statistical Office of the SR on the internet home page on the following address: <http://www.statistics.sk>. All amendments of deadlines are also published on the given internet page couple of days in advance.

Štatistický úrad Slovenskej republiky

odbor informačného servisu

Miletičova 3

824 67 Bratislava

Fax: 55561 361

Tel.: 50236 335

www.statistics.sk/Produkty/Publikacie

Rozmnožovanie obsahu tejto publikácie, ako aj jednotlivých častí, v pôvodnej alebo upravenej podobe pre komerčné účely, je možné len s písomným súhlasom Štatistického úradu SR. Údaje, ktoré sú obsahom tejto publikácie, je možné použiť len s uvedením zdroja.

Copying contents of this publication either whole or single parts, both in original and adjusted form for commercial purposes is possible only unless the Statistical Office of the Slovak Republic gives written permission. Data of this publication can be used only with identification of the source.

Obsah	Strana
Úvod	4
Metodika výskumu	5
I. Hospodárska situácia na Slovensku	7
I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky	7
I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky	8
II. Spotrebiteľské ceny	9
II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov	9
II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období	10
III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti	11
IV. Finančná situácia v domácnostiach	12
IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch	12 13
IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch	14
IV. 3. Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach	
V. Sporenie občanov	15
V. 1. Sporenie na Slovensku z pohľadu verejnosti	15
V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach	16
VI. Spotrebiteľské úmysly domácností	17
VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku	17
VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období	18
VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu resp. domu	19
VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy	20
VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto	21
VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery	22
VII. 1. Vývoj v SR	22
VII. 2. Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ	23
Zhrnutie	24
Tabuľka vývoja indikátorov Spotrebiteľského barometra	27

Úvod

Predmetom záujmu Štatistického úradu SR v roku 2015 naďalej ostávajú spotrebiteľské názory, očakávania a úmysly obyvateľov SR. Toto zisťovanie je súčasťou harmonizovaného programu podnikateľských a spotrebiteľských prieskumov, ktoré sa uskutočňujú vo všetkých 28 členských štátoch Európskej únie a v kandidátskych krajinách. Prostredníctvom rovnakých otázok kladených v tom istom čase sa získavajú údaje o náladách výrobcov, obchodníkov a spotrebiteľov, ktoré vo svojom súhrne slúžia na predikciu ďalšieho ekonomického vývoja. Zisťovania sú koordinované a podporované Generálnym riaditeľstvom pre ekonomické a finančné záležitosti Európskej komisie. V Spotrebiteľskom barometri oslovení občania hodnotia jednotlivé aspekty ekonomického vývoja štátu a finančného hospodárenia svojej domácnosti. Časť otázok sonduje, aké sú možnosti domácnosti sporiť, resp. investovať do predmetov dlhodobej spotreby, raz za štvrtrok i do kúpy osobného auta, realizácie stavebných úprav bývania a stavby, resp. kúpy domu, bytu, chaty, chalupy. Vďaka jednotnej metodike možno údaje porovnávať nielen časovo, ale aj vecne na medzinárodnej úrovni. V aktuálnom prieskume pri hodnotení minulosti respondenti porovnávali súčasnosť s uplynulými 12 mesiacmi, t.j. s obdobím medzi 1. januárom 2014 a 31. decembrom 2014. Otázky na zistenie očakávaní respondentov sa týkali nasledujúcich 12 mesiacov, t.j. intervalu medzi 1. januárom 2015 a 31. decembrom 2015.

Medzi ciele prieskumu patrilo získať poznatky o tom, ako občania:

- hodnotia celkovú ekonomickú situáciu v krajine
- odhadujú ďalší vývoj ekonomiky vo svojom štáte
- vnímajú vývoj cien tovarov a služieb
- predikujú vývoj nezamestnanosti
- reflektujú podmienky pre nákup predmetov dlhodobej spotreby
- uvažujú o možnostiach sporenia
- posudzujú finančné pomery vo svojej domácnosti
- zamýšľajú investovať.

V tejto informácii sú prezentované výsledky v dvojakej podobe: v podielovej a indexovej. Pre podielové zobrazenie sú vybrané výsledky za posledných dvanásť mesiacov s možnosťou komparácie so situáciou pred rokom. Indexová podoba poskytuje taktiež prehľad vývoja za posledných 12 mesiacov a porovnanie so stavom pred rokom. Výsledky sa zakladajú na váženej komparácii kladných a záporných vyjadrení. Po sezónnom očistení sú porovnateľné s údajmi publikovanými Európskou komisiou. Hodnoty pre väčšinu indikátorov sa pri tejto analýze pohybujú v intervale od mínus sto (za predpokladu, že všetky odpovede boli z hľadiska respondenta maximálne nepriaznivé a nikto nevyužil odpoveď „neviem posúdiť“) po hodnotu plus sto v opačnom prípade (hodnotenia všetkých respondentov sú maximálne priaznivé). Výnimkou sú indikátory týkajúce sa inflácie a nezamestnanosti, ktoré v súlade s medzinárodnou metodikou majú kladnú hodnotu aj napriek tomu, že hodnotenia sú z pohľadu respondentov nepriaznivé a zápornú, ak sú z pohľadu občanov priaznivé.

Metodika prieskumu

Zber dát uskutočnili školení externí spolupracovníci – anketári v dňoch 2. - 12. januára 2015 technikou štandardizovaného rozhovoru prostredníctvom dotazníka. Podľa jednotnej medzinárodnej metodiky sa prieskum zameriaval na osoby 16 ročné a staršie. Vzhľadom na veľkosť základného súboru, ktorý tvorilo 4 508 419 obyvateľov SR vo veku 16 a viac rokov, t.j. 83,53 % z 5 397 037 všetkých obyvateľov SR k 20.5.2011, bola výberová vzorka naplánovaná na 1 200 rozhovorov.^{1/}

Výberový súbor bol vytvorený voľným kvótovým výberom so znáhodnením v poslednom kroku. Kontrolovanými premennými boli: pohlavie, vek, národnosť, vzdelanie, veľkostná skupina obce a kraj. Po zhodnotení úrovne terénnych prác, vecnej a logickej kontrole vyplnených dotazníkov, bolo na spracovanie odovzdaných 1140 dotazníkov, čo predstavuje 95,0%-nú návratnosť z plánovaného počtu 1200 rozhovorov. Jeden respondent v tomto prieskume reprezentoval 3 955 obyvateľov SR zo sledovaného základného súboru populácie od 16 rokov vyššie.

Na zabezpečenie kvalitnej práce externých spolupracovníkov - anketárov je vypracovaný systém permanentnej kontroly so spätnou väzbou.

Štatistická presnosť výsledkov výskumu bola hodnotená pomocou intervalov spoľahlivosti. Pre výpočet očakávanej výberovej chyby (reliability) sa využívajú vzťahy platné pre prostý náhodný výber. Charakteristika reliability vzťahovaná na celý súbor pri rozsahu $n=1140$ je $\pm 2,90\%$. V tabuľke na nasledujúcej strane je uvedené podrobnejšie testovanie reprezentatívnosti celého súboru s jeho výsledkami. Pri uvažovanej 5 %-nej úrovni významnosti sa potvrdila reprezentatívnosť výberového súboru podľa kvótových znakov pohlavie, vek, vzdelanie, národnosť, veľkostná skupina obce a kraj.

^{1/} *Sčítanie obyvateľov, domov a bytov Slovenskej republiky v roku 2011*
ŠÚSR Bratislava

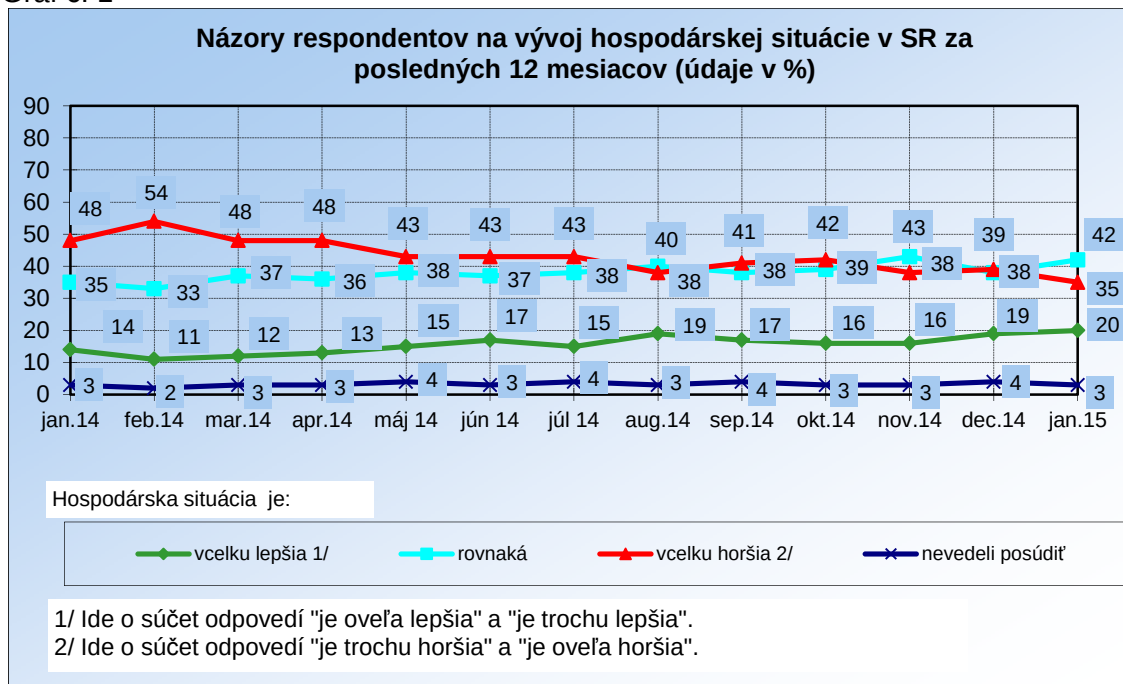
Reprezentatívnosť výberového súboru populácie s trvalým pobytom v SR vo veku 16 a viac rokov v01/2015				
Znak	Základný súbor	Výberový súbor	Rozdiel %	CHI2 Test HV 5 %
Pohlavie:				
muž	48,17	48,42	0,25	rozdiely nie sú štatisticky významné
žena	51,83	51,58	-0,25	
Vek:				
16-17	2,97	3,07	0,10	rozdiely nie sú štatisticky významné
18-24	12,20	11,84	-0,36	
25-29	9,71	9,47	-0,24	
30-39	19,72	19,74	0,02	
40-49	16,23	16,23	0,00	
50-59	17,11	17,28	0,17	
60-64	6,91	6,75	-0,16	
65 a viac	15,15	15,62	0,47	
Vzdelanie:				
základné	17,62	17,81	0,19	rozdiely nie sú štatisticky významné
stredné bez maturity	28,56	28,24	-0,32	
stredné s maturitou	36,65	36,84	0,19	
vysokoškolské	17,17	17,11	-0,06	
Národnosť:				
slovenská	87,03	87,37	0,34	rozdiely nie sú štatisticky významné
maďarská	9,40	9,56	0,16	
iná	3,57	3,07	-0,50	
Veľkostná skupina obce:				
do 1999	30,02	30,00	-0,02	rozdiely nie sú štatisticky významné
2000 - 9999	21,94	22,10	0,16	
10000 - 49999	24,89	24,74	-0,15	
50000 - 99999	10,75	10,53	-0,22	
100 000 a viac	12,40	12,63	0,23	
Kraj:				
Bratislavský	11,42	11,58	0,16	rozdiely nie sú štatisticky významné
Trnavský	10,47	10,53	0,06	
Trenčiansky	11,29	11,58	0,29	
Nitriansky	13,06	13,68	0,62	
Žilinský	12,66	12,63	-0,03	
Banskobystrický	12,32	12,11	-0,21	
Prešovský	14,49	14,21	-0,28	
Košický	14,29	13,68	-0,61	

I. Hospodárska situácia na Slovensku

I. 1. Vývoj hospodárskej situácie za posledných 12 mesiacov optikou verejnej mienky

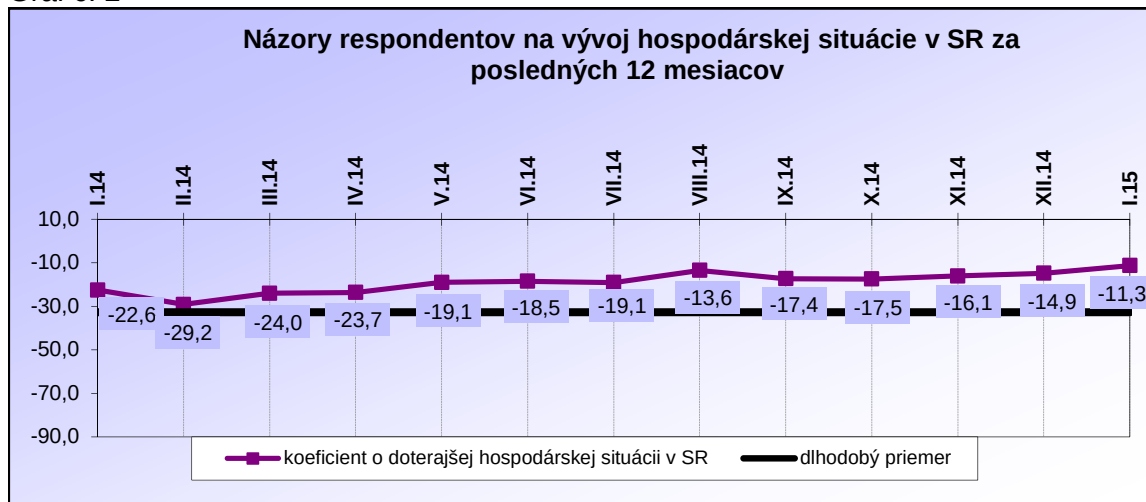
Názorová hladina pri **doterajšom vývoji ekonomickej situácie na Slovensku** zaznamenala oproti decembru 2014 prírastok pozitívneho hodnotenia (situácia sa zlepšila) o 1 percentuálny bod na 20 % a neutrálnych výrokov (situácia sa nezmenila) o 4 percentuálne body na 42 %. Na zápornom póle (situácia sa zhoršila) bolo pri znížení o 4 percentuálne body 35 % odpovedí. Prehľad údajov od januára 2014 poskytuje graf č. 1.

Graf č. 1

Indexový výsledok pre doterajší vývoj hospodárskej situácie na Slovensku v januári (-11,3) je najvyšší od novembra 2008. Koeficient sa v komparácii s minulým mesiacom zvýšil o 3,6 bodu a oproti rovnakému obdobiu minulého roka vzrástol o 11,3 bodu. Aktuálna hodnota, ako dokumentuje aj graf č. 2, naďalej prevyšuje úroveň dlhodobého priemeru.

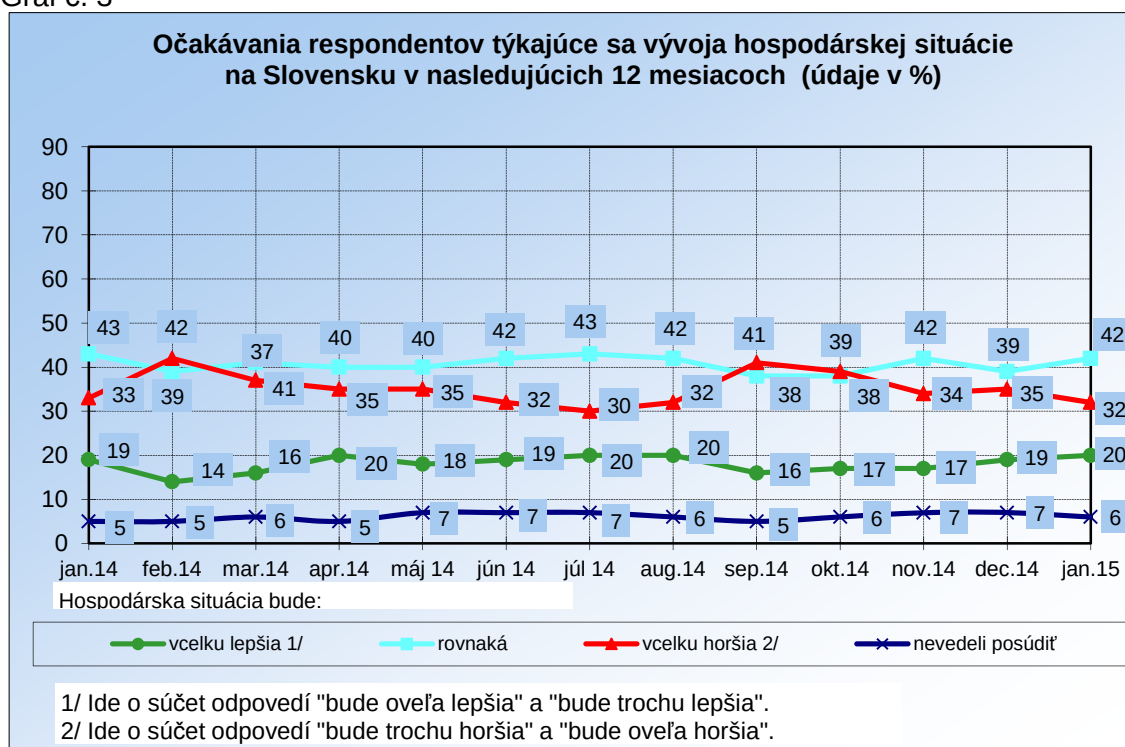
Graf č. 2

I. 2. Predikcia vývoja hospodárskej situácie na Slovensku optikou verejnej mienky

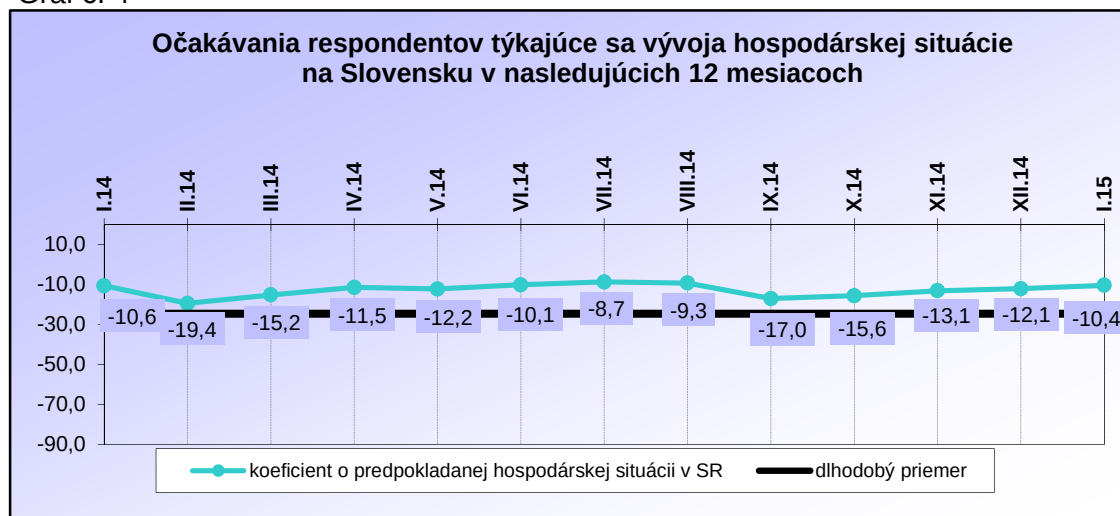
Pri **očakávanej ekonomickej situácii na Slovensku** boli hodnotenia tiež optimistickejšie ako pred mesiacom. Výskyt optimistov s názorom hospodárska situácia sa zlepší (20 %) bol o 1 percentuálny bod vyšší než v decembri, naopak, oproti predchádzajúcemu mesiacu ubudli 3 percentuálne body pesimistom s hodnotením hospodárska situácia sa zhorší (32 %). Frekvencia neutrálnych hodnotení (hospodárska situácia bude rovnaká), sa zvýšila o 3 percentuálne body na 42 %. Vývoj ekonomických očakávaní občanov SR dokumentuje graf č. 3.

Graf č. 3

Aktuálnym údajom prepočítaným podľa metodiky Európskej komisie je koeficient – 10,4. Za posledný mesiac indikátor vzrástol o 1,7 bodu, prevyšuje svoj dlhodobý priemer a ako dokumentuje graf č. 4, respondenti sú o 0,2 bodu optimistickejší než pred rokom.

Graf č. 4

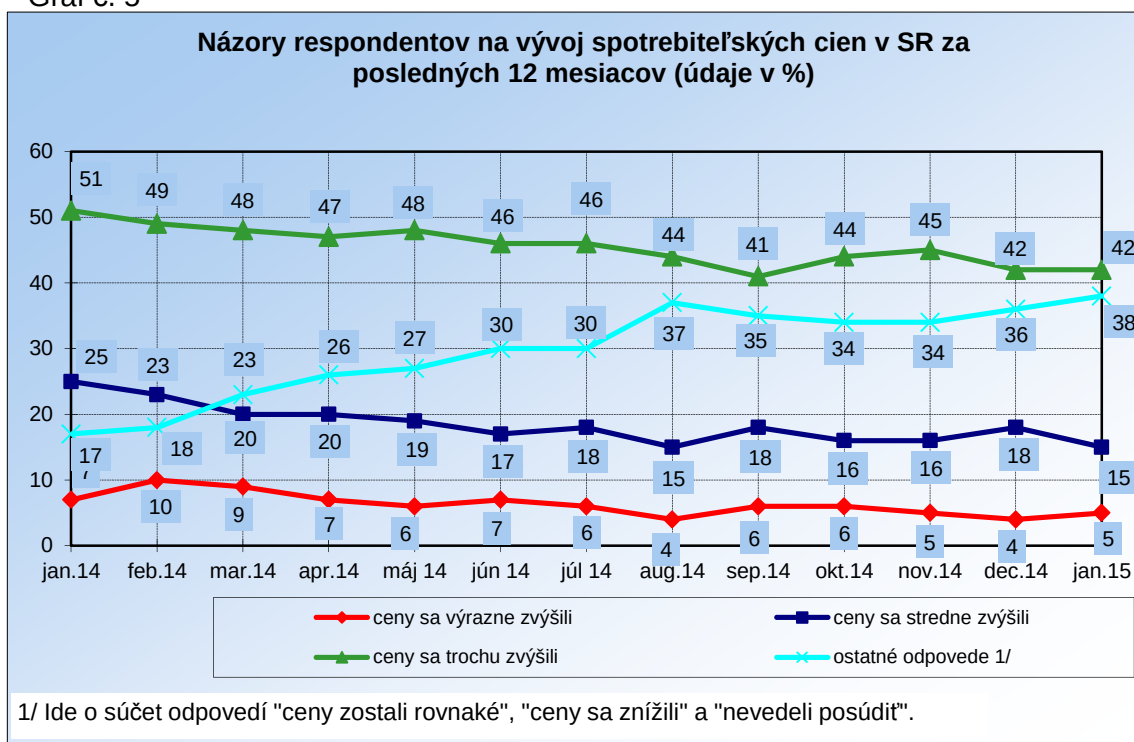

II. Spotrebiteľské ceny

II. 1. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien za posledných 12 mesiacov

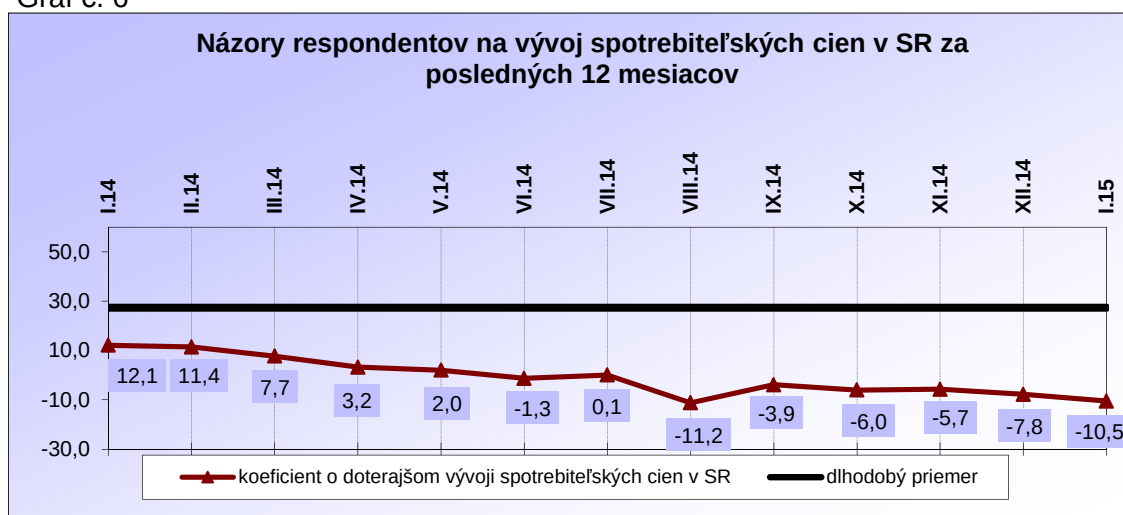
Indikátor o **doterajšom vývoji inflácie** sa oproti predchádzajúcemu obdobiu mierne zlepšil. Úbytok 3 percentuálnych bodov nastal pri odpovedi ceny sa stredne zvýšili (15 %) a opačne, pri vyjadrení ceny sa znížili vzrástla početnosť o 2 percentuálne body na 11 %. Podiel bol vyšší aj pri najradikálnejšom variante o výraznom zvýšení cien (o 1 percentuálny bod na 5 %). Výroky ceny sa trochu zvýšili (42 %) a ceny sa nezmenili (24 %) zostali stabilizované na decembrovej úrovni. Z dôvodu prehľadnosti sú v grafe č. 5 niektoré vyjadrenia zahrnuté do kategórie ostatné odpovede.

Graf č. 5

Vyjadreniam o doterajšom vývoji spotrebiteľských cien možno priradiť koeficientovú hodnotu -10,5, ktorá znamená zníženie inflačného napätia oproti minulému mesiacu o 2,7 bodu a výraznejší pokles obáv zo zvyšujúcich sa cien v porovnaní so stavom pred rokom (o 22,6 bodu). Aktuálny výsledok je priaznivejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané hodnoty od januára minulého roka prezentuje graf č. 6.

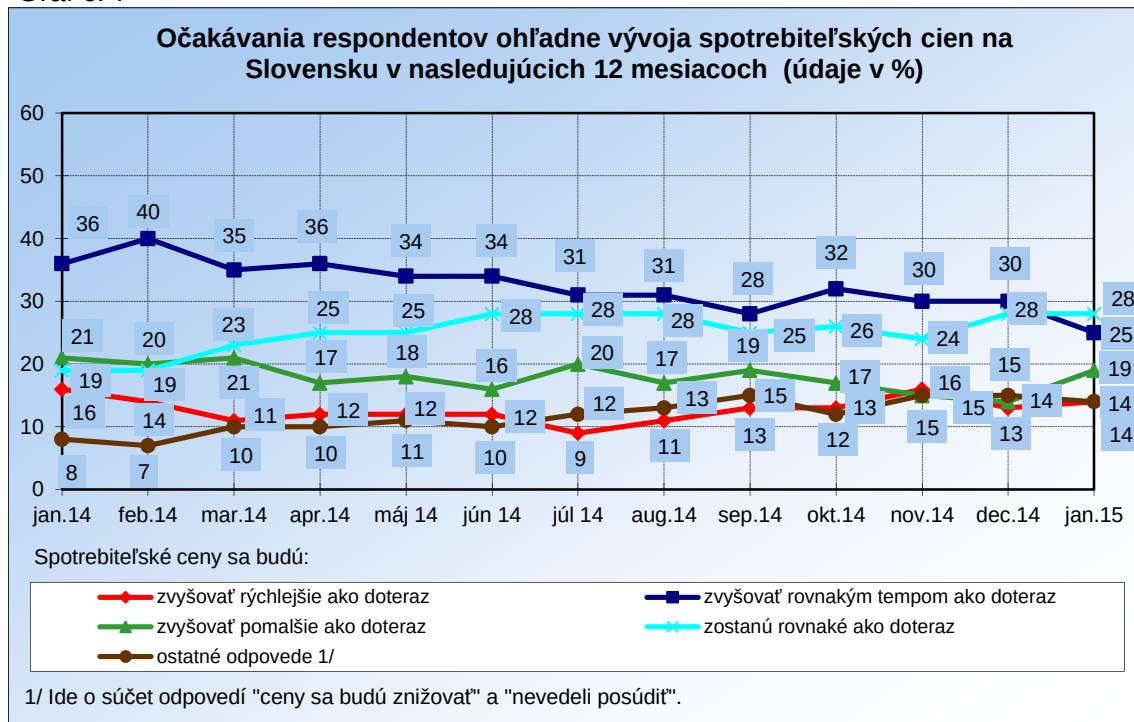
Graf č. 6

II. 2. Názory obyvateľov na vývoj spotrebiteľských cien v nadchádzajúcom období

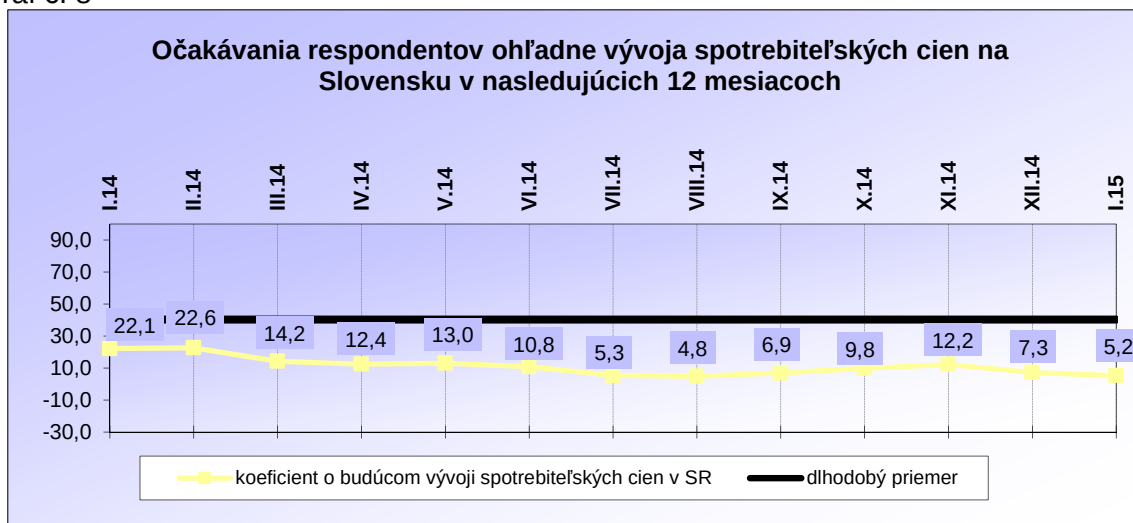
Vo vyjadreniach **odhadovaného vývoja cien na Slovensku v nasledujúcich 12 mesiacoch** o 5 percentuálnych bodov klesol pesimizmus pri variante ceny sa budú zvyšovať rovnakým tempom ako doteraz (na 25 %). Pribudli tvrdenia ceny sa budú zvyšovať pomalším tempom ako doteraz (o 5 percentuálnych bodov na 19 %) a pri najradikálnejšej odpovedi ceny sa budú zvyšovať rýchlejšie ako doteraz (o 1 percentuálny bod na 14 %). Nezmenené ostali frekvencie dvoch variantov ceny zostanú rovnaké (28 %) a ceny sa budú znižovať (7 %). Výsledky prezentuje nasledujúci graf.

Graf č. 7

Laické odhady budúceho vývoja spotrebiteľských cien dosiahli v januári 2015 hodnotu 5,2, ktorá signalizovala pokles napätia predpokladaného vývoja cien o 2,1 bodu oproti decembru 2014. Aktuálne je výsledok priaznivejší ako dlhodobý priemer a spotrebiteľia prezentovali výrazne menej obáv zo zvyšovania cien ako v rovnakom období minulého roka (o 16,9 bodov). Graf č. 8 ilustruje cenové predpovede obyvateľov od januára 2014.

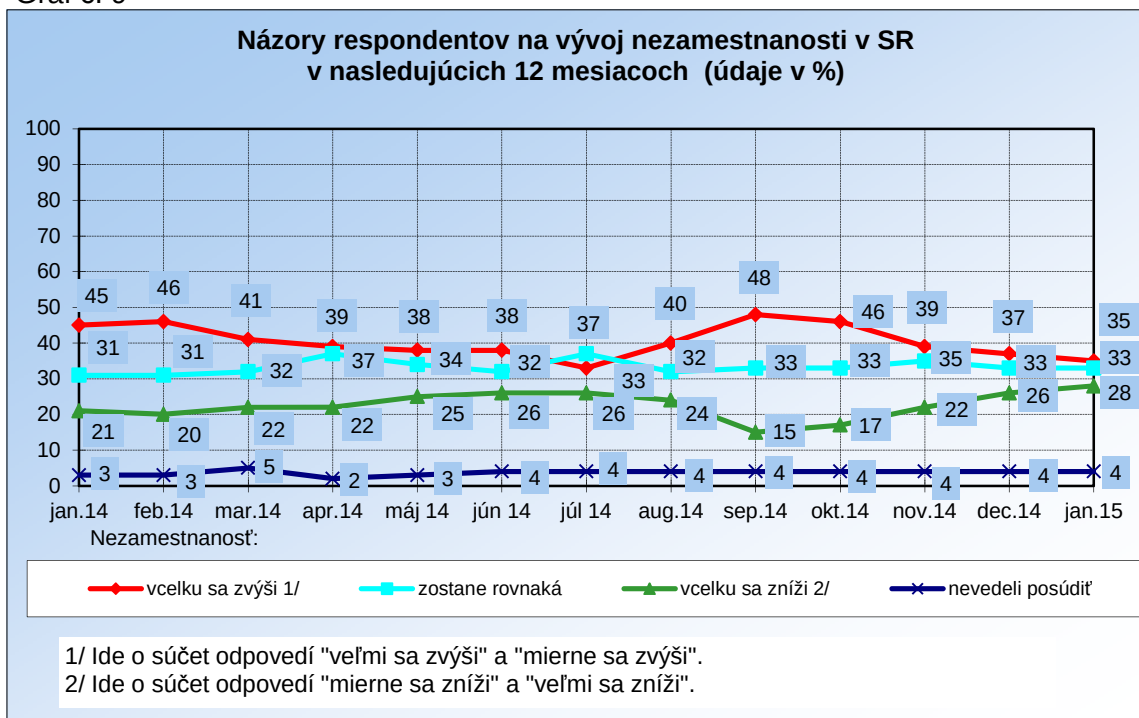
Graf č. 8

III. Očakávaný vývoj nezamestnanosti

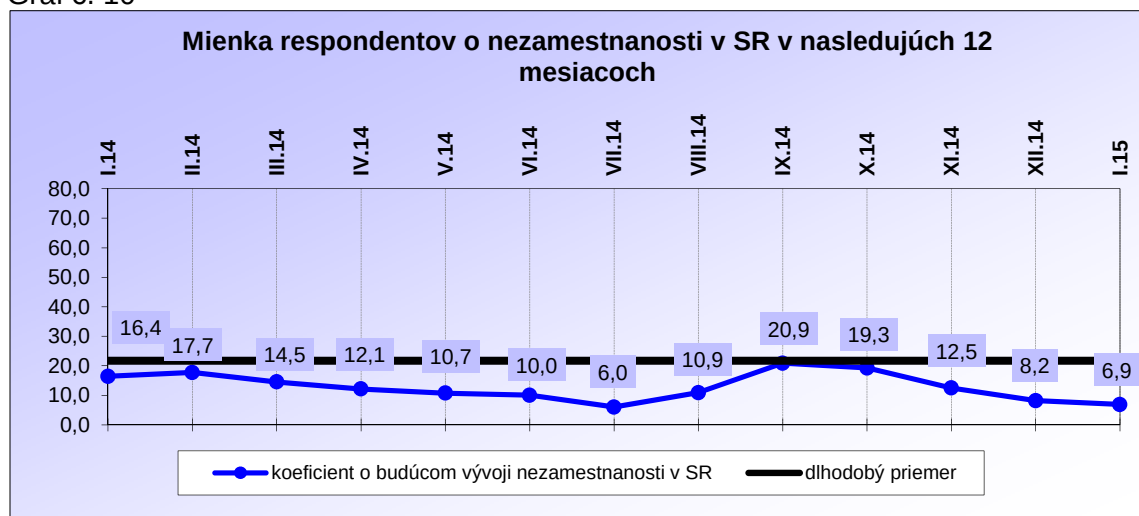
Pozitívnejší bol aj pohľad respondentov na **vývoj nezamestnanosti v nasledujúcich 12 mesiacoch**. Pri najnovšom zisťovaní obsahoval o 2 percentuálne body viac optimizmu s názorom nezamestnanosť sa zníži 28 % a o 2 percentuálne body nižší podiel pesimizmu s hodnotením nezamestnanosť sa zvýši 35 %. Pri výroku o stabilite úrovne nezamestnanosti sa situácia oproti decembru nezmenila (33 %). Graf č. 9 poskytuje prehľad laických prognóz vývoja nezamestnanosti od januára 2014.

Graf č. 9

Pri očakávanom vývoji nezamestnanosti obsahovala indexová hodnota (+6,9) menej pesimizmu ako pred mesiacom (o 1,3 bodu) i ako pred rokom (o 9,5 bodu). Aktuálny výsledok je priaznivejší ako dlhodobý priemer. Prepočítané údaje o očakávanom vývoji nezamestnanosti prezentuje graf č. 10.

Graf č. 10

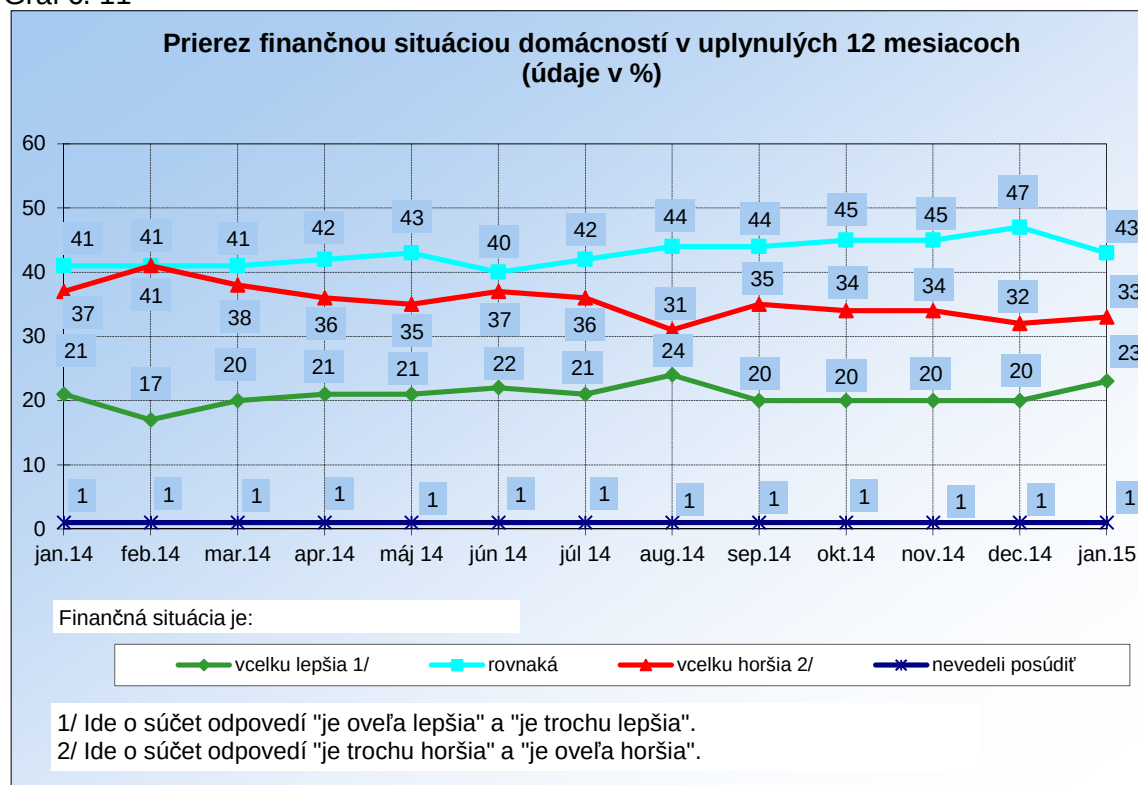

IV. Finančná situácia v domácnostiach

IV. 1. Mienka o vývoji finančnej situácie domácností v uplynulých 12 mesiacoch

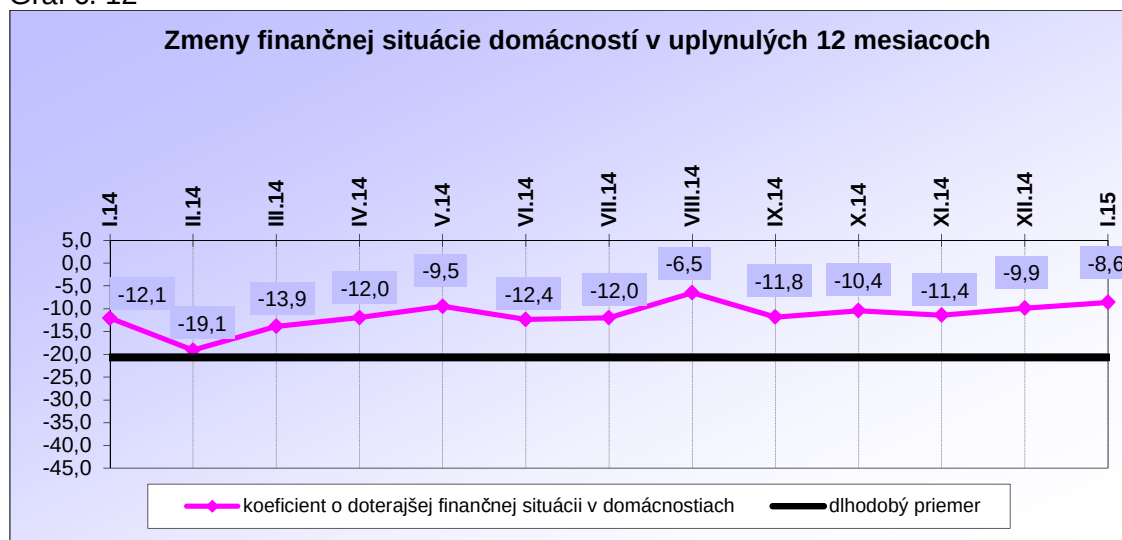
Monitorovanie **doterajšieho vývinu finančnej situácie** v domácnosti zaznamenalo zvýšenie výskytu kladných výrokov (o 3 percentuálne body na úroveň 23 %) a zníženie podielu neutrálnych vyjadrení (o 4 percentuálne body na 43 %). Frekvencia záporných tvrdení vzrástla o 1 percentuálny bod na 33 %. Zobrazenie výsledkov od januára 2014 poskytuje graf č. 11.

Graf č. 11

V januári 2014 oproti predchádzajúcemu mesiacu index naznačil zlepšenie hodnotení doterajšieho vývoja finančnej situácie v domácnosti o 1,3 bodu. Aktuálna hodnota -8,6 bola o 3,5 bodu priaznivejšia ako pred rokom a prevyšovala aj úroveň svojho dlhodobého priemeru. Vývoj názorov na stav rodinných financií dokumentuje nasledujúci graf.

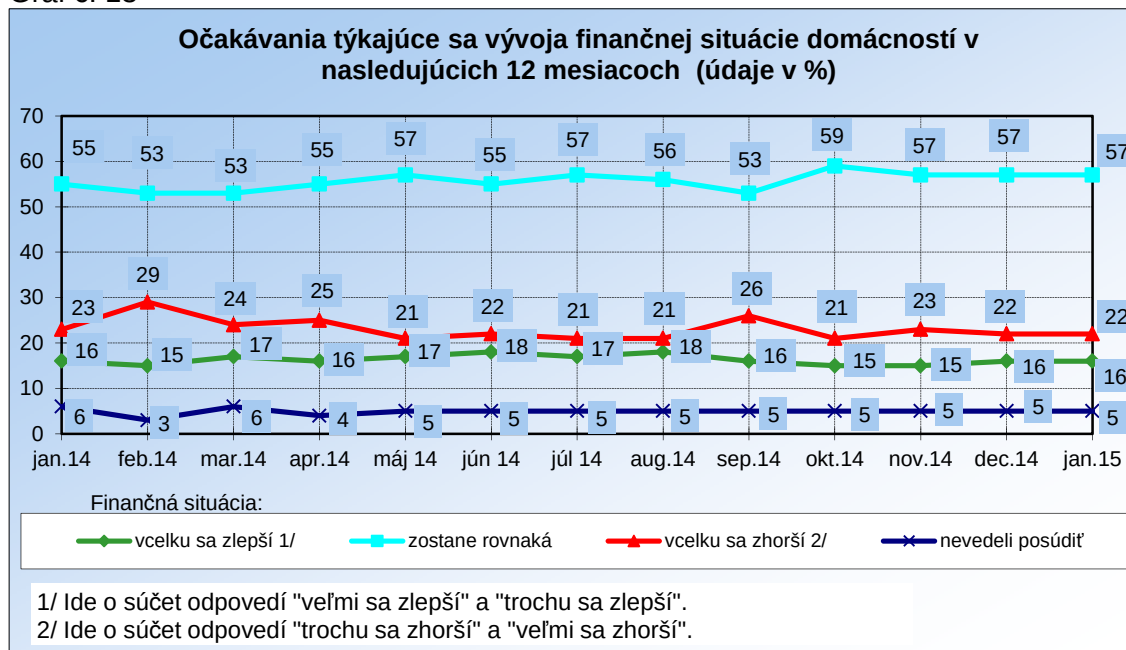
Graf č. 12

IV. 2. Ako obyvatelia odhadujú vývoj finančnej situácie svojich domácností v nadchádzajúcich 12 mesiacoch

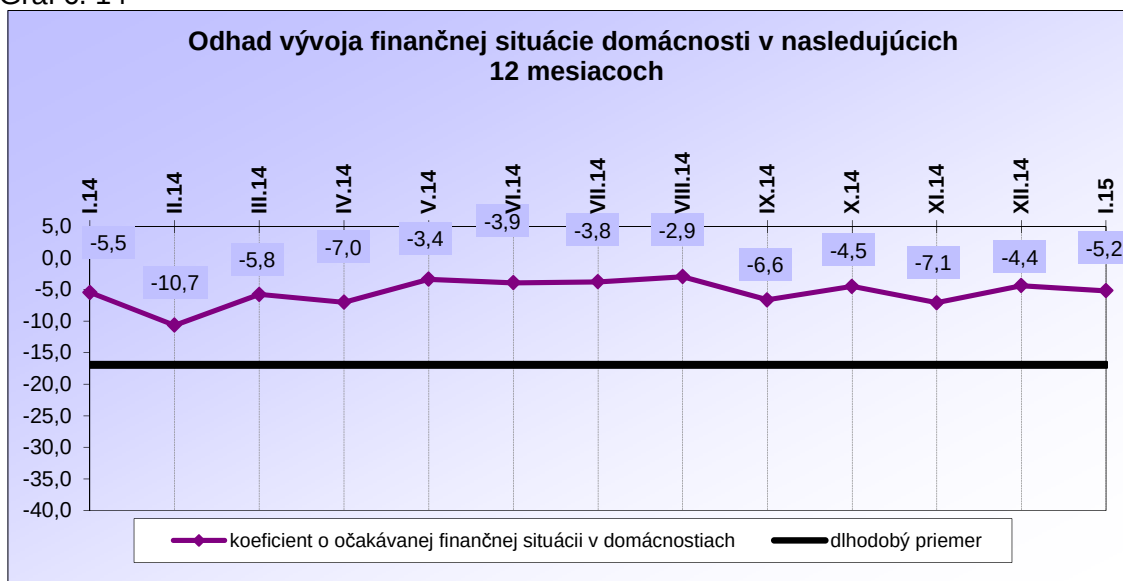
Pri odhadovanom vývoji finančnej situácie v domácnosti zisťovanie potvrdilo zastúpenie všetkých skupín na decembrovej úrovni: pri pozitívnom výroku (finančná situácia sa zlepší) na 16 %, na protipóle (finančná situácia sa zhorší) na 22 % a pri neutrálnom variante (finančná situácia sa nezmení) na 57 % oslovených občanov. Graf č.13 zobrazuje vývoj hodnôt od januára 2014.

Graf č. 13

Prepočítaný indikátor o očakávanom vývoji finančnej situácie v domácnostiach má v aktuálnom výskume hodnotu -5,2. Tento výsledok je o 0,8 bodu nepriaznivejší ako hodnota za predchádzajúci mesiac a preyšuje koeficient z rovnakého obdobia minulého roku (o 0,3 bodu) i svoj dlhodobý priemer. Nasledujúci graf prináša znázornenie vývoja indikátora od januára 2014.

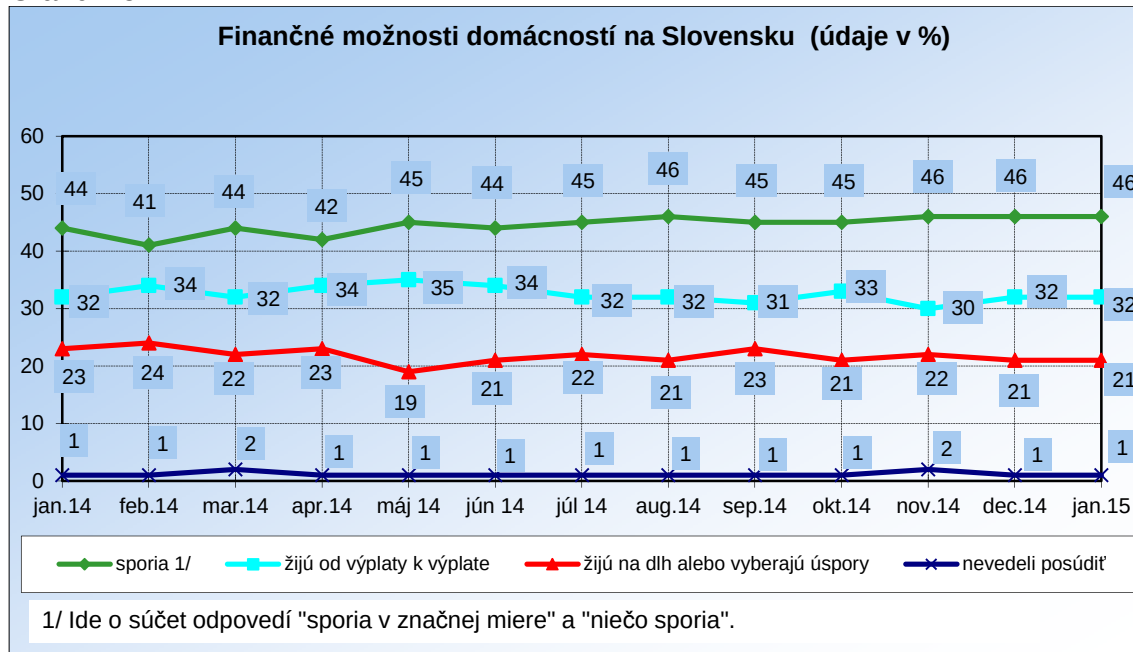
Graf č. 14

IV. 3 Reflexia súčasnej finančnej situácie v domácnostiach

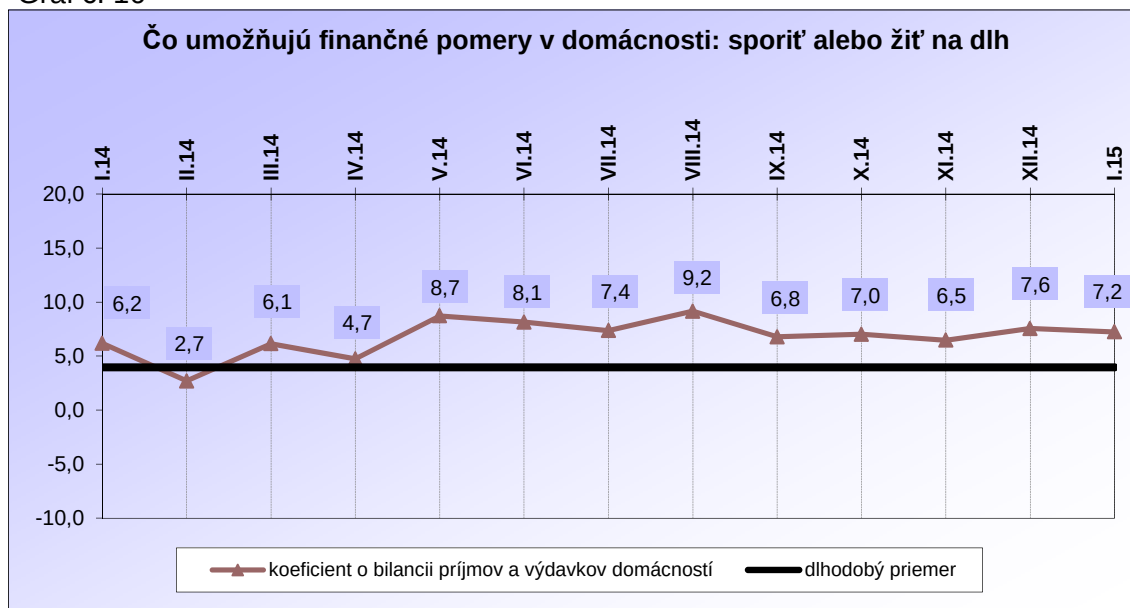
Rovnako pri **bilancii príjmov a výdavkov domácností** sa rozdelenie odpovedí oproti decembru nezmenilo: podiel rodín, ktoré dokážu usporiť časť svojich príjmov, predstavoval 46 %, nedokážu sporiť, ale siahajú na úspory alebo sa zadlžujú 21 %, domácnosti s vyrovnaným rozpočtom 32%. Vývoj názorov od januára 2014 prezentuje graf č.15.

Graf č. 15

Podľa výsledkov prieskumu na Slovensku v januári 2015 prevažovali domácnosti, ktoré dokázali časť svojich príjmov usporiť, čo sa zobrazilo v kladnom výsledku prepočítaného koeficienta +7,2. Táto hodnota vyjadrovala o trochu nepriaznivejší stav ako pred mesiacom (o 0,4 bodu), prevyšovala úroveň svojho dlhodobého priemeru i výsledok zistený pred rokom (o 1,0 bod). Prepočítané údaje o stave financií domácností zobrazuje graf č. 16.

Graf č. 16

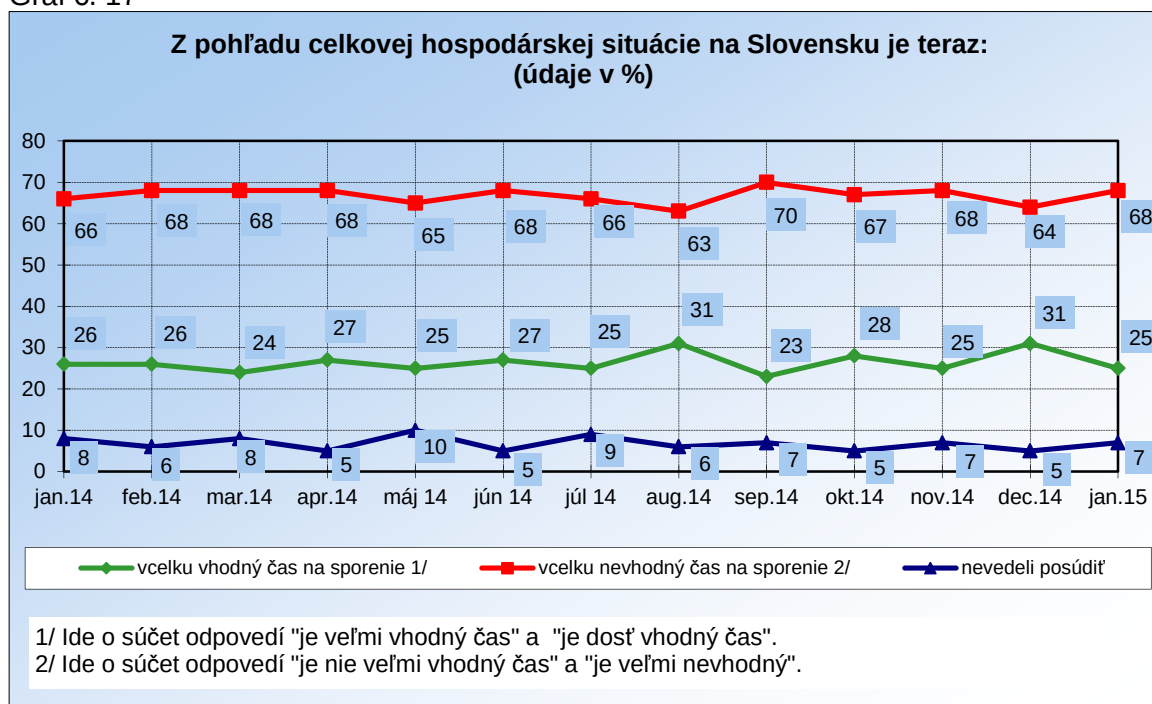

V. Sporenie občanov

V. 1. Sporenie na Slovensku z pohľadu verejnosti

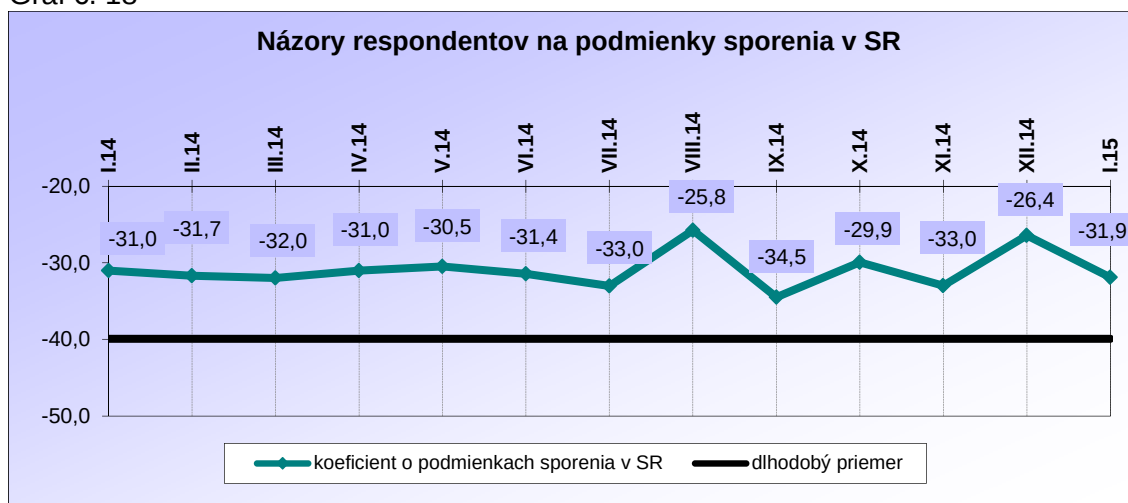
Posudzovanie **podmienok sporenia** vyznelo negatívnejšie než pred mesiacom. Skupina respondentov s preferenciou kladných tvrdení (je vcelku vhodný čas na sporenie) sa medzimesačne zúžila o 6 percentuálnych bodov na 25 %. Na protipóle (je vcelku nevhodný čas na sporenie) predstavoval prírastok 4 percentuálne body a podiel tejto skupiny sa zvýšil na 68 %. Graf č. 17 znázorňuje vývoj mienky za posledný rok.

Graf č. 17

Prepočítaný aktuálny výsledok o atmosfére sporenia dosiahol hodnotu -31,9 a oproti decembru 2014 sa znížil o 5,5 bodu. V porovnaní s januárom 2014 bol nepriaznivejší o 0,9 bodu a naďalej však prevyšuje úroveň dlhodobého priemeru. Prehľad údajov za posledných 13 mesiacov poskytuje graf č. 18.

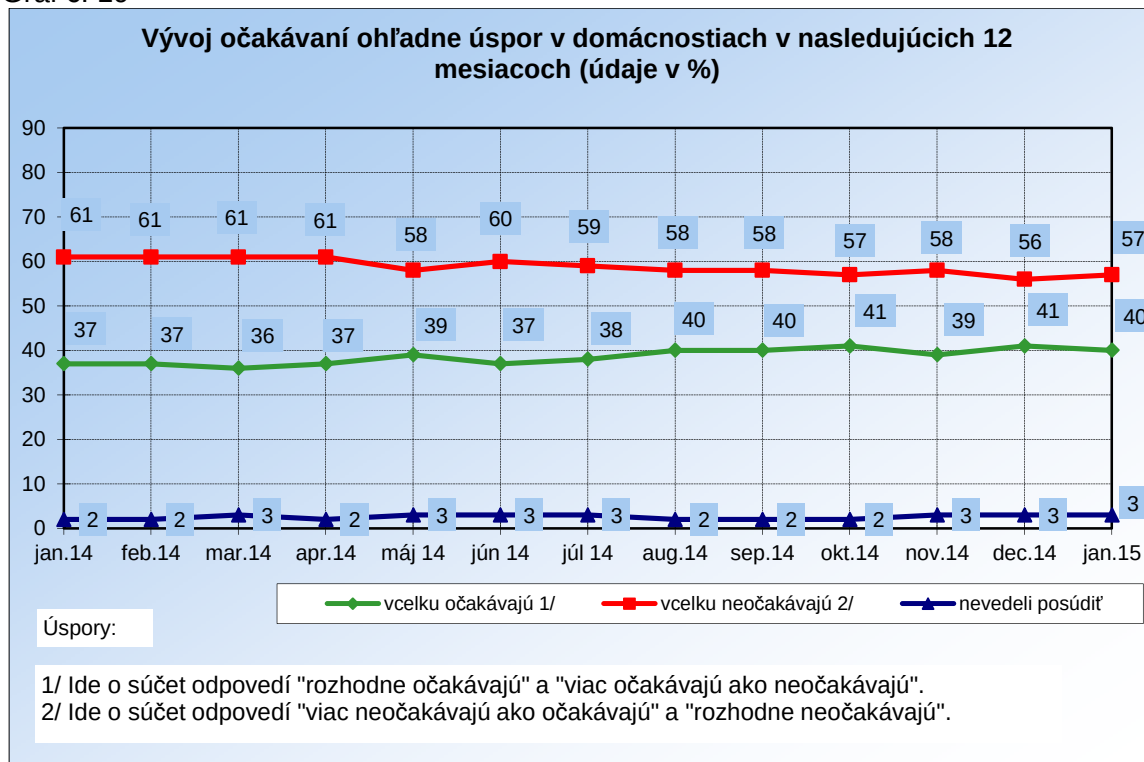
Graf č. 18

V. 2. Perspektívy sporenia v domácnostiach

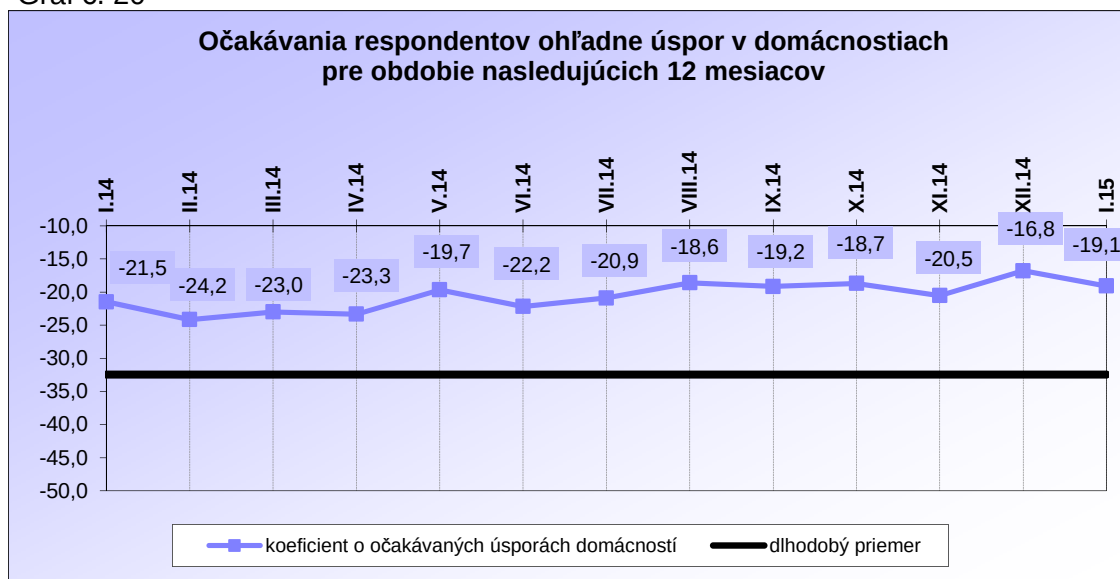
Voči decembru 2014 sa pri indikátore o **perspektívach úspor v domácnostiach** výskyt optimistických vyjadrení znížil o 1 percentuálny bod na 40 % a podiel pesimistických tvrdení vzrástol o 1 percentuálny bod (57 %). Vývoj mienky obyvateľov od januára 2014 zobrazuje graf č. 19.

Graf č. 19

Koeficient vypovedajúci o perspektívach úspor v domácnostiach dosiahol v januári 2015 hodnotu -19,1, ktorá prevyšovala dlhodobý priemer. V odpovediach respondentov bolo menej pesimizmu oproti rovnakému obdobiu minulého roka (o 2,4 bodu), a viac v porovnaní so stavom pred mesiacom (o 2,3 bodu). Výsledky o perspektívach úspor domácností prezentuje nasledujúci graf (č. 20).

Graf č. 20

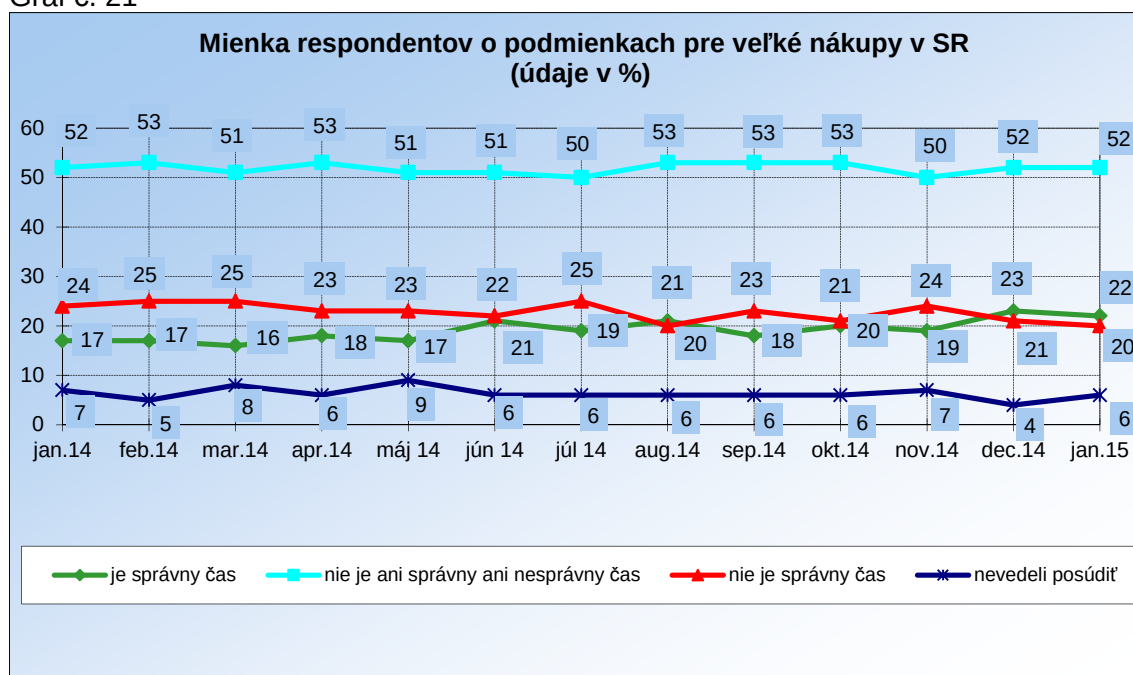

VI. Spotrebiteľské úmysly domácností

VI. 1. Verejná mienka o výhodnosti veľkých nákupov na Slovensku

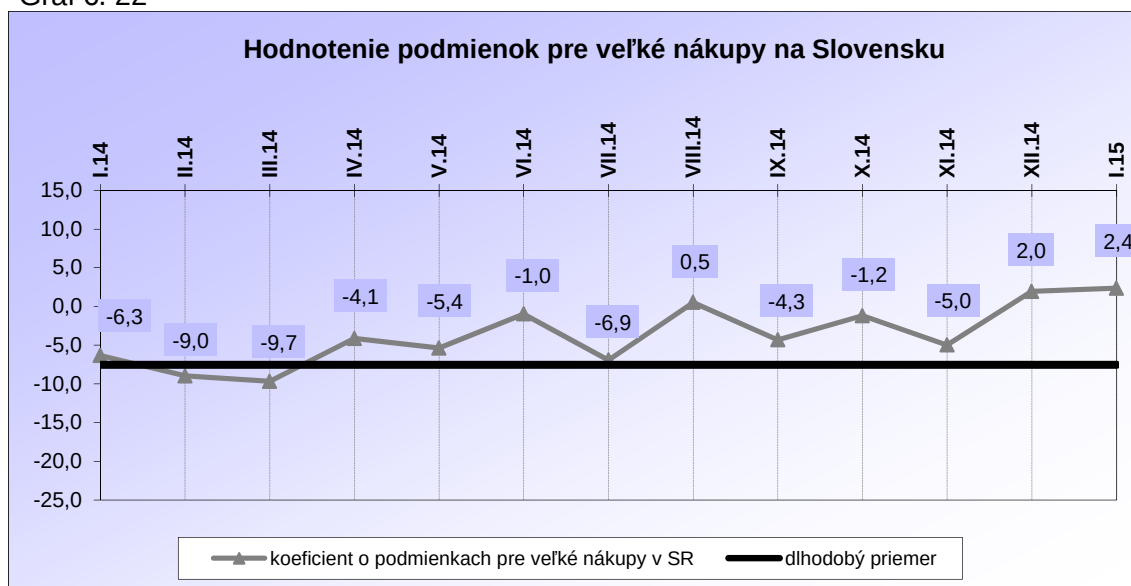
Dôvera vzrástla pri otázke, či je alebo nie je **teraz správny čas na veľké nákupy**. Kladne (je správny čas na veľké nákupy) odpovedalo 22 % respondentov, čo bolo o 1 percentuálny bod menej ako v decembri. Podiel neutrálnej odpovede (nie je správny ani nesprávny čas) ostal stabilizovaný na úrovni 52 % a o 1 percentuálny bod nižšiu frekvenciu v porovnaní so stavom pred mesiacom mali záporné výroky s hodnotením, že nie je správny čas na veľké nákupy (20 %). Rozdelenie názorov za posledných 13 mesiacov ilustruje graf č. 21.

Graf č. 21

Transformovaný výsledok o podmienkach na veľké nákupy je 2,4. Aktuálny údaj je situovaný nad úrovňou dlhodobého priemeru. Hodnotenia respondentov sú priaznivejšie ako pred mesiacom (o 0,4 bodu) a optimistickejšie ako pred rokom (rozdiel oproti januáru 2014 predstavuje 8,7 bodu). Index vyrátaný z rozdelenia odpovedí bol najpriaznivejším od novembra 2008. Graf č. 22 zobrazuje prepočítané štatistické zistenia za posledný rok.

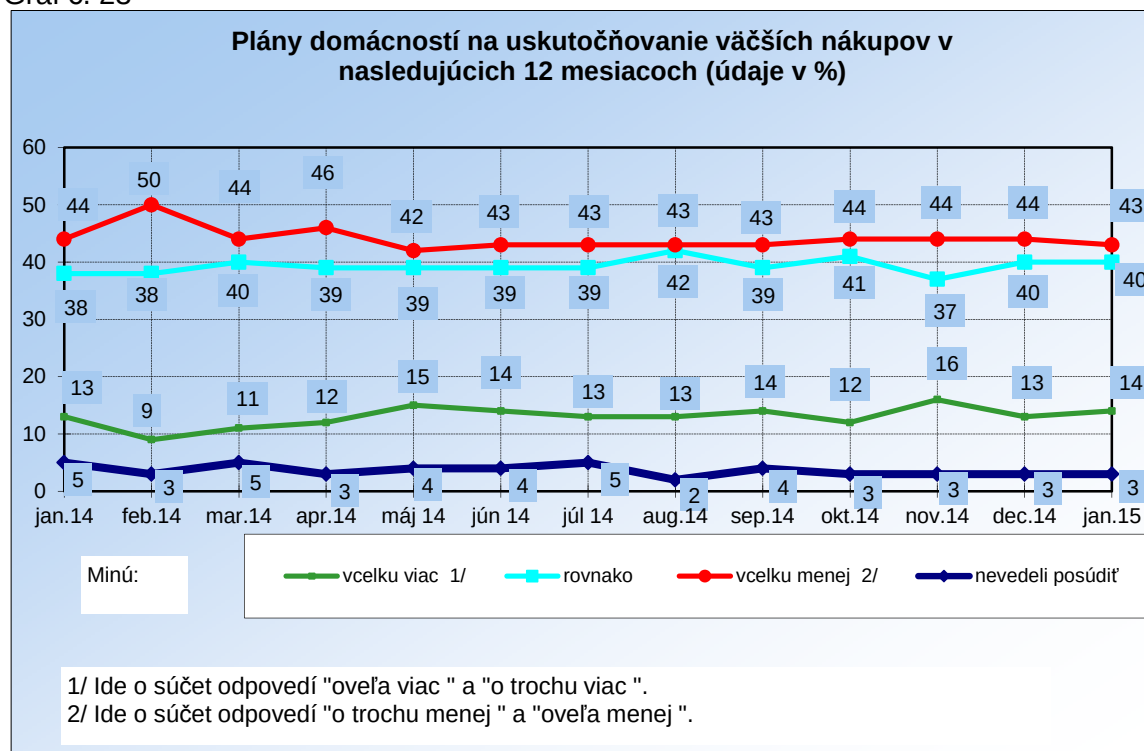
Graf č. 22

VI. 2. Perspektívnosť veľkých nákupov domácností v nadchádzajúcom období

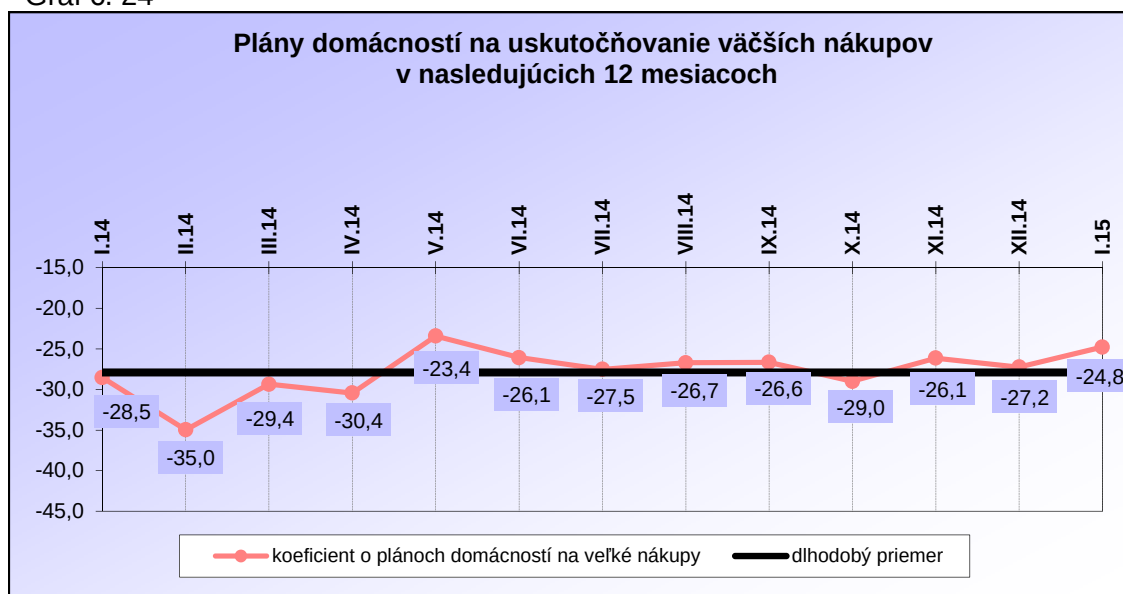
Indikátor **o plánoch domácností na nákup predmetov dlhodobej spotreby** v komparácii s predchádzajúcim mesiacom naznačil zlepšenie. Podiel rodín, ktoré plánujú svoje výdavky na nákup predmetov ako nábytok, koberce, biela a čierna technika zvýšiť, oproti zisteniu spred mesiaca vzrástol o 1 percentuálny bod na 14 %. Rovnakou mierou (o 1 percentuálny bod) sa oslabil úmysel zníženia výdavkov (43 %). Neutrálne investičné správanie dosiahlo rovnaké zastúpenie odpovedí ako pred mesiacom a respondenti plánujú minúť na veľké nákupy rovnako ako pred rokom (40 %). V grafe č. 23 je ilustrácia zistení od januára 2014.

Graf č. 23

Indexovým zobrazením výsledkov o výdavkoch na veľké nákupy v domácnosti bola hodnota -24,8 vyjadrujúca o 2,4 bodu vyšší investičný potenciál ako pred mesiacom. Medziročné porovnanie vychádza taktiež priaznivo, oproti rovnakému obdobiu minulého roka je aktuálny potenciál väčší o 3,7 bodu a prevyšuje úroveň svojho dlhodobého priemeru. Vývoj postojov transformovaných do koeficientov zobrazuje nasledujúci graf.

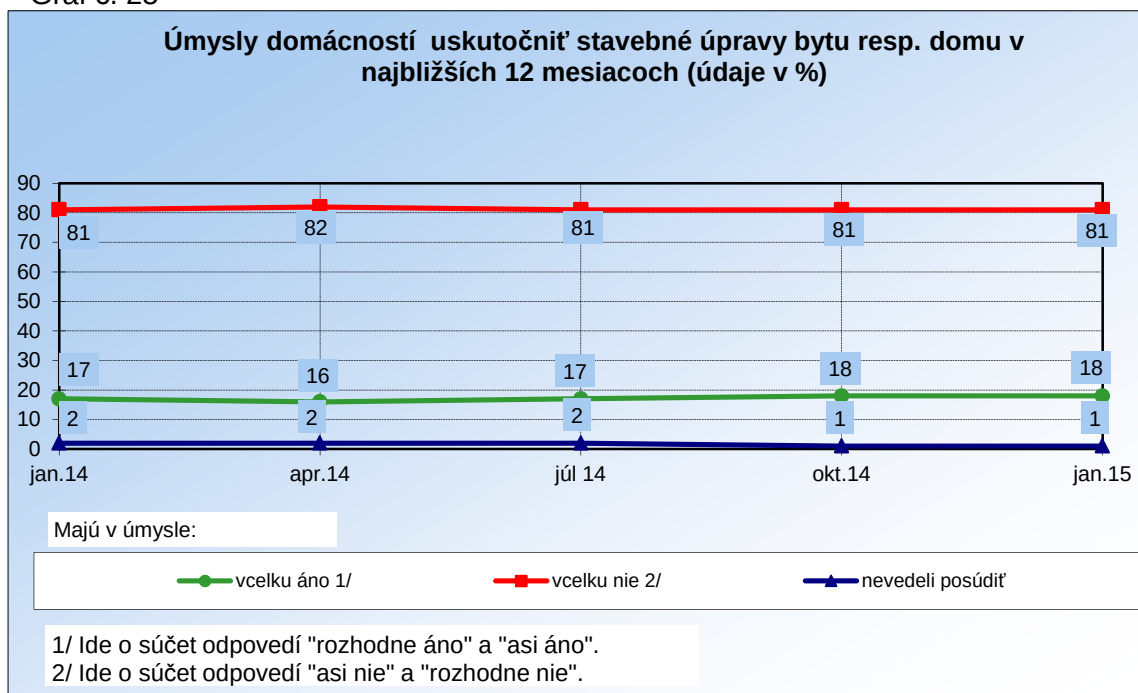
Graf č. 24

VI. 3. Investície do stavebných úprav bytu, resp. domu

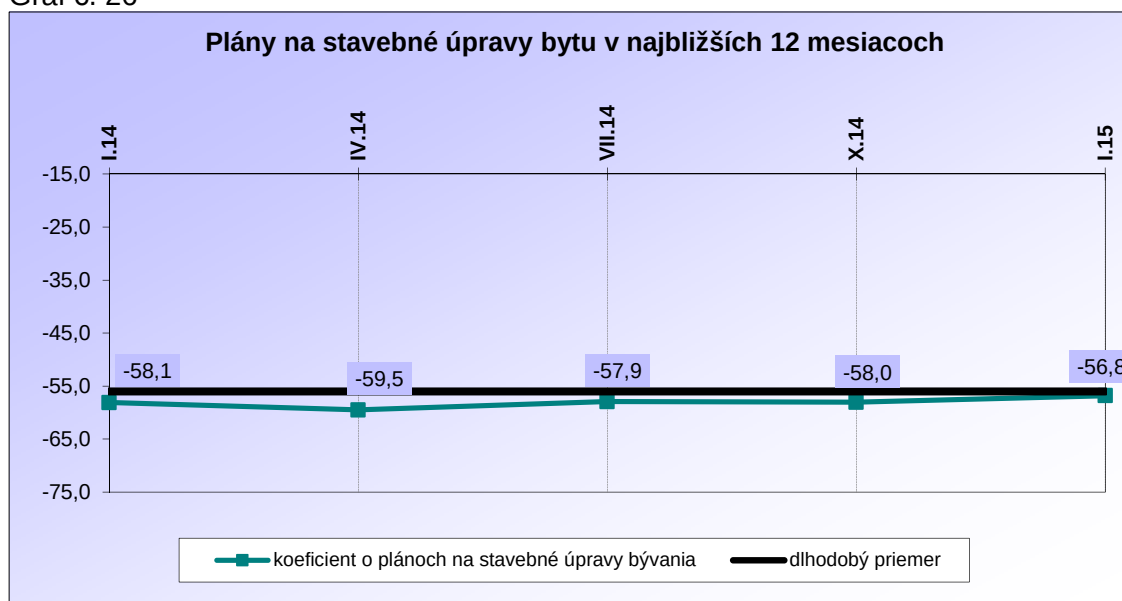
Nasledujúce investičné indikátory sa v súlade s metodikou EÚ monitorujú raz za tri mesiace. **Pri úmysle rekonštruovať svoje bývanie** výskyt záujemcov ostal oproti októbru 2014 stabilizovaný na úrovni 18 %. Z potenciálnych investorov 3 % uviedlo vyjadrenie rozhodne áno a 15 % asi áno. Na protipóle (asi alebo určite nemajú v pláne stavebné úpravy bytu) podiel negatívnych odpovedí ostal taktiež stabilizovaný na 81 %. Prehľad výsledkov prináša graf č. 25.

Graf č. 25

Prepočítaným údajom v prípade investícií do stavebných úprav bytu je hodnota -56,8. Za posledné 3 mesiace sa index zvýšil (o 1,2 bodu), nachádza sa blízko úrovne dlhodobého priemeru a vyjadruje vyšší investičný potenciál ako v rovnakom období minulého roka (o 1,3 bodu). Prezentáciu výsledkov znázorňuje graf č. 26.

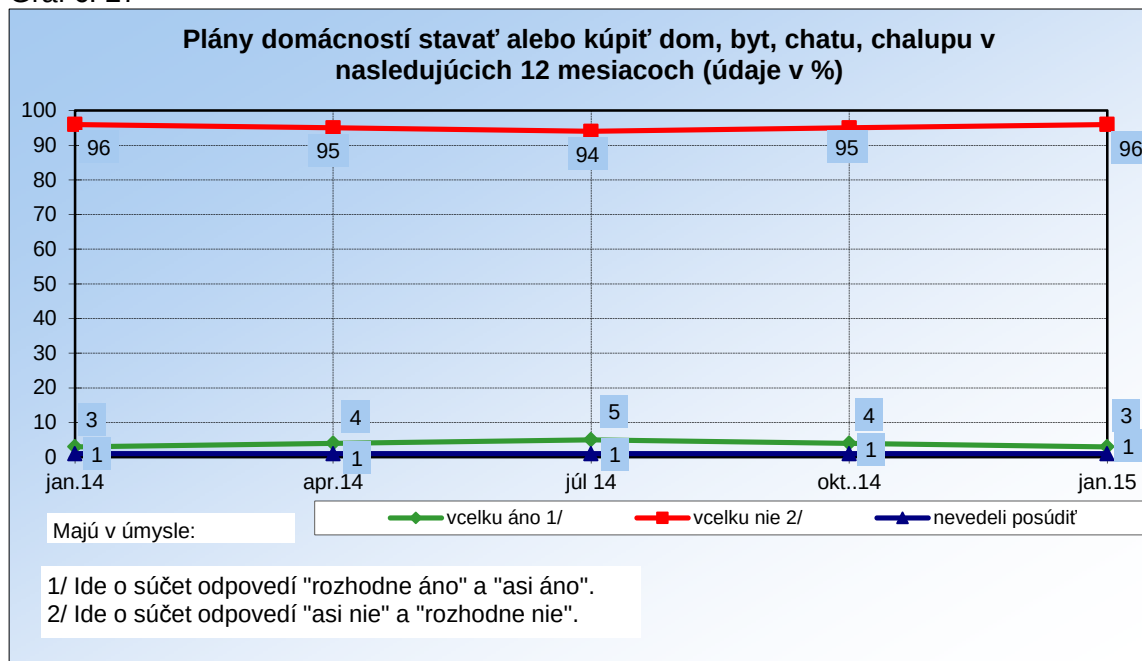
Graf č. 26

VI. 4. Plány na kúpu alebo stavbu domu, bytu, chaty, chalupy

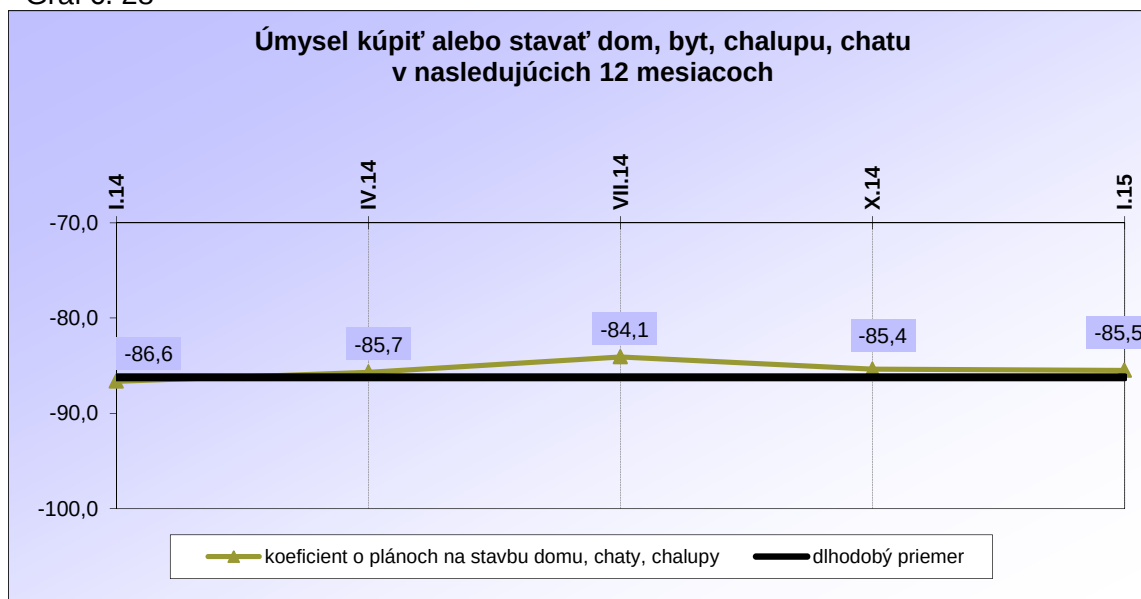
Pri zámere stavať alebo kupovať dom, byt, chatu, chalupu (3 %) bol záujem obyvateľov o 1 percentuálny bod nižší ako pred štvrtrokom, pričom väčšina domácností (96 %) poskytla negatívne stanovisko (asi alebo určite neplánuje investičné aktivity v tejto oblasti). Kladné odpovede mali nasledujúcu štruktúru: žiadna domácnosť neuviedla variant rozhodne áno a 3 % asi áno. V nasledujúcom grafe (č.27) možno porovnať vývoj plánov od januára 2014.

Graf č. 27

Transformovaným výsledkom, ktorý charakterizoval veľké investície do domu, bytu, chaty, chalupy, je -85,5 (pozri graf č. 28). Investičný záujem bol nepatrne nižší ako pred štvrtrokom (o 0,1 bodu) a vyšší ako pred rokom (o 1,1 bodu). Aktuálne plány mierne prevyšovali úroveň svojho dlhodobého priemeru.

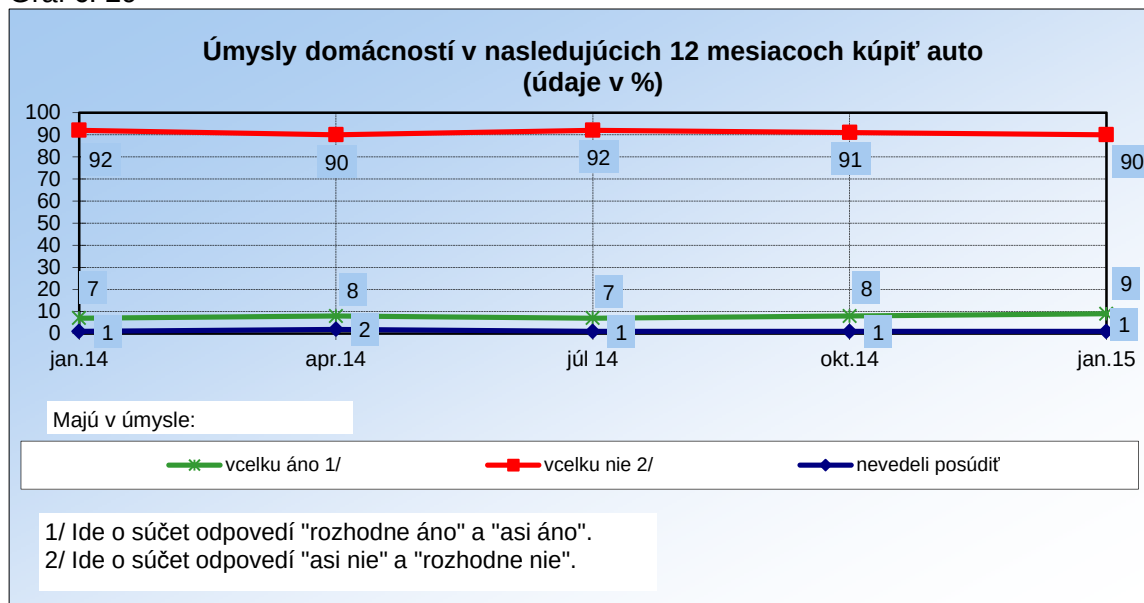
Graf č. 28

VI. 5. Úmysel kúpiť v blízkej budúcnosti auto

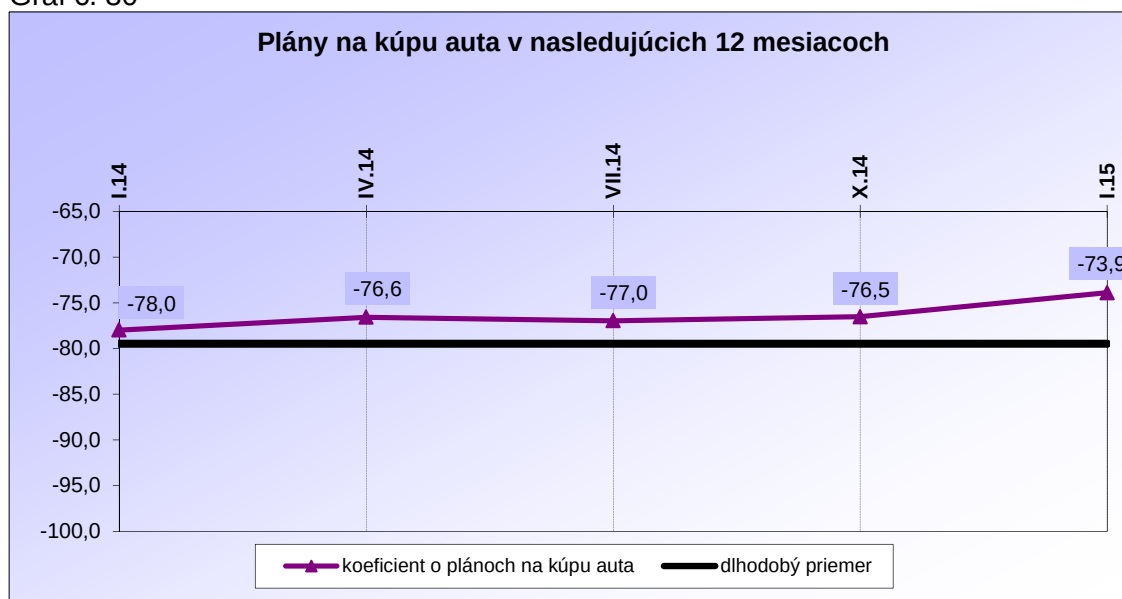
Pri **plánoch na kúpu auta** frekvencia kladných tvrdení vzrástla oproti minulému štvrťroku o 1 percentuálny bod na 9 % (v štruktúre 2 % rozhodne áno, 7 % asi áno) a negatívna odpoveď bola zastúpená 90 % oslovených, ktorí (asi alebo určite) nemajú v pláne najbližších 12 mesiacov kupovať auto (bolo to o 1 percentuálny bod menej ako pred štvrťrokom). Vyjadrenia respondentov od januára minulého roka sú zobrazené v grafe č. 29.

Graf č. 29

V januári 2015 výsledok týkajúci sa investovania do osobného automobilu po prepočítaní dosiahol hladinu -73,9, ktorá je o 2,6 bodu vyššia ako pred troma mesiacmi a oproti rovnakému obdobiu minulého roka vzrástla o 4,1 bodu. Aktuálny výsledok prevyšuje úroveň dlhodobého priemeru a je najpriaznivejším zistením od októbra 2002. Prepočítané údaje o plánoch na zakúpenie motorového vozidla do domácnosti prezentuje graf č. 30.

Graf č. 30

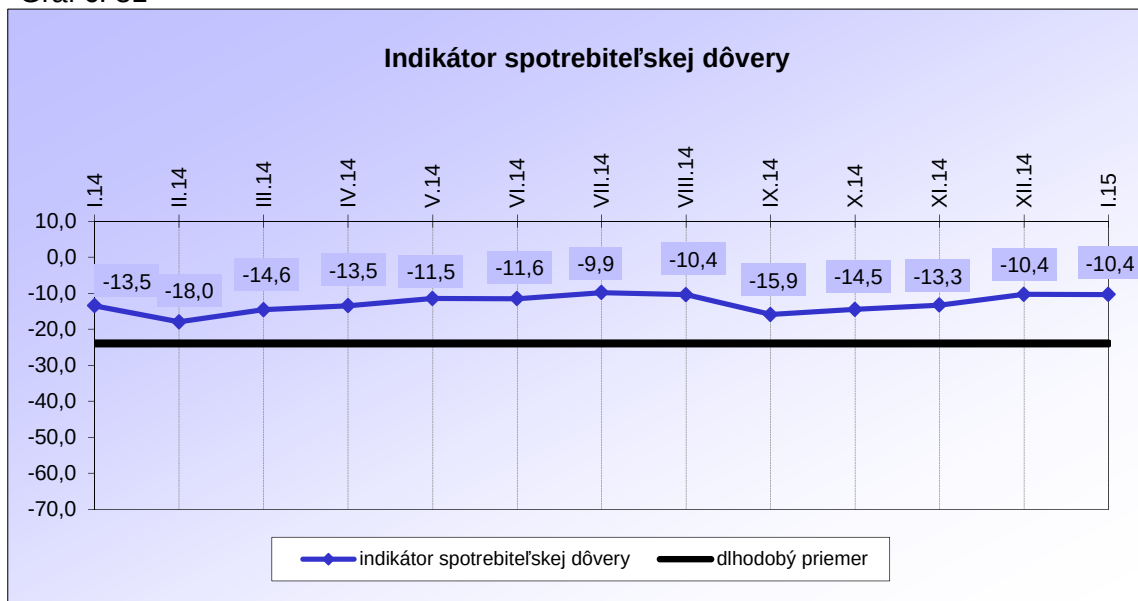

VII. Súhrnný indikátor spotrebiteľskej dôvery

VII. 1. Vývoj v SR

Od septembra 2001 prešla Európska komisia na vyjadrenie celkových nálad obyvateľov prostredníctvom indikátora, ktorý sumarizuje z pätnástich sledovaných štyri oblasti: očakávania vývoja ekonomiky a nezamestnanosti v štáte, očakávania vývoja finančnej situácie a úspor v domácnosti (nezamestnanosť vstupuje do priemeru s opačným znamienkom). Hodnoty príslušného koeficienta sa pohybujú v intervale od mínus sto do plus sto. V hodnote -100 sú sústredené maximálne obavy, nedôvera a pesimizmus, hodnota +100 vyjadruje maximálnu spotrebiteľskú dôveru, spokojnosť, optimizmus. Graf č. 31 prezentuje vývoj indikátora od januára 2014.

Graf č. 31

V porovnaní s decembrom 2014 sa **indikátor spotrebiteľskej dôvery** v januári (-10,4) nezmenil. Priaznivý medzimesačný vývoj očakávanej nezamestnanosti (o 1,3 bodu) a predpokladanej ekonomickej situácie na Slovensku (o 1,7 bodu) bol negovaný rastom obáv pri odhadovaných úsporách domácností (o 2,3 bodu). V januári indikátor prevyšoval dlhodobý priemer.

Oproti stavu pred štvrtrokom sa súhrnný indikátor zlepšil o 4,1 bodu. V porovnaní s októbrom pesimizmus najviac klesol pri očakávanej nezamestnanosti (o 12,4 bodu), menej pri odhadovanom vývoji hospodárskej situácie v krajine (o 5,2 bodu). Pri predpokladanom vývoji finančnej situácie v domácnosti a pri perspektívach úspor bol rozdiel menší ako 1 bod (v prvom prípade o -0,7 bodu, v druhom prípade o -0,4 bodu).

Komparácia so situáciou pred rokom vyznieva taktiež pozitívne. Obavy spotrebiteľov boli v januári 2015 celkovo o 3,1 bodu nižšie ako v rovnakom období predchádzajúceho roka. Na výsledok kladne vplýval pokles pesimizmu pri všetkých štyroch zložkách: pri predpokladanej úrovni nezamestnanosti o 9,5 bodu, pri perspektívach úspor v domácnosti o 2,4 bodu a pri odhadovanom vývoji ekonomickej situácie v krajine o 0,2 bodu, pri očakávanom vývoji finančnej situácie v domácnosti o 0,3 bodu.

Po sezónnom očistení mal v januári 2015 indikátor spotrebiteľskej dôvery hodnotu **-8,9**.

VII. 2 Indexy spotrebiteľskej dôvery v členských štátoch EÚ

Spotrebiteľský barometer je súčasťou medzinárodného projektu prieskumov, a preto možno výsledky krajín participujúcich na projekte porovnať. Nasledujúca tabuľka uvádza hodnoty indikátora spotrebiteľskej dôvery krajín EÚ. V tabuľke sú uverejnené údaje po sezónnom očistení.

Tabuľka č. 1 Spotrebiteľská dôvera v členských krajinách Európskej únie

Indikátor spotrebiteľskej dôvery	jún 2014	júl 2014	aug. 2014	sep. 2014	okt. 2014	nov. 2014	dec. 2014	jan. 2015
Belgicko	-5,8	-7,6	-8,1	-9,6	-12,5	-14,1	-12,1	-8,3
Bulharsko	-36,0	-35,2	-36,9	-39,8	-42,5	-37,0	-39,4	-38,6
Česká republika	-1,6	-1,7	-5,0	-6,3	-0,8	+0,3	+3,0	+3,3
Dánsko	+20,4	+19,5	+19,8	+14,5	+16,5	+16,7	+15,6	+16,8
Nemecko	+4,3	+3,9	+0,3	-1,1	-0,7	-1,6	-1,4	0,0
Estónsko	-3,7	-1,4	-4,0	-5,7	-2,7	-0,3	-0,6	-3,4
Írsko	+6,9	+11,3	+12,0	+13,9	+15,1	+11,8	+15,4	+17,1
Grécko	-47,7	-48,1	-54,2	-55,8	-50,9	-49,9	-53,9	-49,3
Španielsko	-3,9	-7,7	-6,4	-9,6	-10,0	-11,8	-7,1	-1,5
Francúzsko	-21,7	-22,8	-22,3	-24,0	-23,8	-22,6	-22,4	-20,4
Chorvátsko	-34,3	-37,5	-34,1	-34,6	-35,8	-35,9	-35,7	-29,1
Taliansko	-11,4	-12,3	-14,1	-15,4	-16,0	-17,0	-16,6	-11,5
Cyprus	-28,2	-27,5	-26,8	-30,9	-30,1	-24,2	-20,2	-25,1
Lotyšsko	-9,3	-6,1	-11,7	-13,2	-10,6	-8,3	-7,5	-9,2
Litva	-11,5	-14,6	-21,1	-20,1	-17,0	-16,2	-14,4	-10,3
Luxembursko	+2,4	-2,1	-5,3	-7,8	-3,4	-5,3	-4,6	-4,3
Maďarsko	-18,3	-17,6	-21,2	-17,8	-17,0	-19,2	-22,3	-23,5
Malta	+1,4	+0,3	-1,1	-2,7	0,0	-4,2	-3,7	-2,4
Holandsko	+3,7	+4,7	+3,3	+4,1	+5,4	+2,8	+1,7	+0,7
Rakúsko	-6,6	-7,9	-11,2	-12,5	-12,2	-10,8	-12,9	-12,0
Poľsko	-14,7	-19,3	-20,3	-20,5	-16,2	-14,9	-13,9	-16,6
Portugalsko	-25,9	-24,3	-28,2	-23,9	-20,0	-18,5	-21,6	-19,7
Rumunsko	-30,6	-27,6	-27,5	-29,4	-26,0	-20,9	-18,6	-15,8
Slovinsko	-21,8	-16,8	-20,1	-12,9	-11,5	-18,6	-18,8	-15,6
Slovensko	-12,6	-12,2	-11,7	-15,5	-11,8	-11,5	-7,1	-8,9
Fínsko	+10,3	+12,4	+6,3	+2,3	+4,0	+5,3	+7,0	+7,4
Švédsko	+18,1	+19,0	+19,8	+20,1	+15,7	+13,5	+15,3	+13,3
Veľká Británia	+7,4	+4,8	+6,6	+3,5	+5,2	+2,6	+3,1	+3,0
Európska únia spolu*	-4,3	-5,5	-6,4	-8,0	-7,4	-8,1	-7,5	-5,8

* ide o vážený priemer; váhami sú podiely členských štátov na konečnej spotrebe domácností EÚ; od júla 2013 sú v agregáte EÚ zahrnuté výsledky Chorvátska; v januári 2014 boli aktualizované váhy a revidovaný časový rad EÚ

Z tabuľky vyplýva, že z 28 štátov, ktoré v januári 2015 poskytli údaje o náladách spotrebiteľov, prevládala podľa indikátora spotrebiteľskej dôvery v 20 členských štátoch Európskej únie nedôvera nad dôverou. Oproti októbru 2014 sa rozpätie vyskytujúcich sa hodnôt znížilo zo 67,4 bodu na 66,4 bodu (interval od -49,3 do +17,1). Kladné výsledky boli v januári 2015 zistené v 7 štátoch: v Írsku (+17,1), v Dánsku (+16,8), vo Švédsku (+13,3), vo Fínsku (+7,4), v Česku (+3,3), vo Veľkej Británii (+3,0) a v Holandsku (+0,7). V Nemecku zaznamenali 0. Najnižšia hodnota charakterizovala spotrebiteľskú atmosféru v Grécku (-49,3). Medzi štáty s jej najhorším hodnotením patrili v januári 2015 okrem Grécka

i Bulharsko (-38,6), Chorvátsko (-29,1), Cyprus (-25,1) a Maďarsko (-23,5). V rebríčku 28 krajín usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa Slovensko (s hodnotou -8,9 po sezónnom očistení) umiestnilo na 14. priečke. Európska únia ako celok v januári 2015 dosiahla index -5,8 s mierou pesimizmu o 1,7 nižšou ako pred mesiacom. Porovnanie naznačuje, že zaostávanie Slovenska za priemerom Európskej únie v januári 2015 predstavovalo 3,1 bodu.

Zhrnutie

V porovnaní s decembrom 2014 sa **indikátor spotrebiteľskej dôvery** v januári (-10,4) nezmenil. Priaznivý medzimesačný vývoj očakávanej nezamestnanosti a predpokladanej ekonomickej situácie na Slovensku bol negovaný rastom obáv pri odhadovaných úsporách domácností. Oproti októbru 2014 kompozitný ukazovateľ zaznamenal zlepšenie o 4,1 bodu, v porovnaní s rovnakým obdobím minulého roka bol o 3,1 bodu vyšší a prevyšoval i dlhodobý priemer.

V komparácii s decembrom 2014 sa pri siedmich z 12 indikátorov situácia zlepšila. Dva indikátory naznačili medzimesačné zhoršenie (podmienky sporenia v krajine, kde bol rozdiel väčší ako 5 bodov a perspektívy úspor domácností) a rozdiel menší ako jeden bod bol zistený pri očakávanej finančnej situácii v domácnosti, pri hodnotení podmienok na veľké nákupy a pri bilancii príjmov a výdavkov v domácnosti.

Na základe kompozitných koeficientov možno konštatovať, že makroukazovatele ako celok zaznamenali menšie zlepšenie v komparácii so stavom pred mesiacom, mierne zlepšenie oproti situácii pred štvrťrokom a výrazne priaznivejší stav ako pred rokom. Indikátory hospodárenia domácností naznačili mierne zhoršenie oproti stavu pred mesiacom, nepatrné zlepšenie pri porovnaní s úrovňou pred štvrťrokom a mierne sa zlepšili voči situácii pred rokom. Kompozitný indikátor investičných zámerov domácností indikoval zlepšenie pri porovnaní so stavom pred štvrťrokom aj pri komparácii so situáciou pred rokom, medzimesačne sa výsledky nedali porovnať kvôli štvrťročnej periodicite sledovania príslušných ukazovateľov.

Podľa údajov Európskej komisie v rebríčku 28 štátov usporiadaných podľa klesajúceho indexu spotrebiteľskej dôvery sa Slovensko s hodnotou -8,9 (po sezónnom očistení) umiestnilo na 14. priečke. V januári 2015 bola úroveň pesimizmu na Slovensku o 3,1 bodu vyššia ako v priemere za EÚ, kde dosiahla úroveň -5,8.

Stručný prehľad výsledkov spracovania podľa percentuálnych podielov:

Zisťovanie Spotrebiteľský barometer, ktoré sa uskutočnilo v januári 2015, mapovalo mienku občanov o hospodárskej situácii na Slovensku, zaoberalo sa sebareflexiou finančných pomerov domácností a priblížilo investičné zámery obyvateľstva. V prieskume sa dospelo k nasledujúcim zisteniam (dopočet do 100 % tvoria odpovede neviem posúdiť).

- Podľa mienky 20 % respondentov sa hospodárska situácia na Slovensku za posledných dvanásť mesiacov vcelku zlepšila, 42 % odpovedajúcich si myslí, že je rovnaká a viac než tretina (35 %) opýtaných je presvedčená, že sa zhoršila.
- Pri očakávaniach do budúcnosti sa 20 % opýtaných vyjadrilo, že v priebehu nasledujúcich dvanástich mesiacov sa podľa ich názoru hospodárska situácia v SR vcelkulepší. Viac ako dve pätiny oslovených občanov (42 %) sú presvedčené, že hospodárska situácia zostane rovnaká a takmer tretina (32 %) počíta so zhoršením.
- Pri hodnotení doterajšieho vývinu spotrebiteľských cien 24 % respondentov tvrdí, že aktuálne ceny sú rovnaké ako pred rokom. Približne dve pätiny (42 %) oslovených si myslia, že ceny tovarov a služieb na Slovensku sa za posledných 12 mesiacov trochu zvýšili, stredne sa zvýšili podľa 15 % opýtaných a 5 % je mienky, že sa zvýšili výrazne. Názor, že sa ceny znížili, mal 11 percentné zastúpenie.
- Väčšina opýtaných (58 %) očakáva v budúcnosti zvyšovanie cien tovarov a služieb. Počas nasledujúcich dvanásť mesiacov 19 % oslovených občanov predikuje pomalšie tempo zvyšovania cien ako doteraz, podľa mienky 25 % respondentov sa ceny budú zvyšovať rovnakým tempom ako doposiaľ a 14 % odpovedajúcich predpokladá, v porovnaní so súčasným stavom, rýchlejšie zvyšovanie cien. Viac ako štvrtina (28 %) účastníkov prieskumu prognózuje ustálenú cenovú hladinu a 7 % respondentov očakáva jej znižovanie.
- Nezamestnanosť na Slovensku sa v nasledujúcich 12 mesiacoch podľa mienky 28 % respondentov vcelku zníži, tretina účastníkov prieskumu (33 %) zastáva názor, že zostane rovnaká a viac ako tretina (35 %) odpovedajúcich počíta s jej zvýšením.
- Za uplynulých 12 mesiacov sa podľa reakcií 23 % respondentov finančná situácia vlastnej domácnosti vcelku zlepšila, približne dve pätiny oslovených osôb (43 %) odpovedali, že situácia ostala rovnaká a tretina (33 %) opýtaných zaznamenala celkové zhoršenie finančných pomerov vo svojej domácnosti.
- Počas nasledujúcich dvanástich mesiacov finančná situácia vlastnej domácnosti sa podľa vyjadrení 16 % odpovedajúcich vcelkulepší, podľa mienky takmer troch pätín (57 %) opýtaných zostane rovnaká. Výhľad do blízkej budúcnosti je pre približne pätinu (22 %) respondentov nepriaznivý, pretože rátajú so zhoršením finančného krytia svojich potrieb v nasledujúcich 12 mesiacoch.
- Pri otázke, či majú dlhy alebo sporia, 46 % oslovených občanov uviedlo, že v ich domácnosti časť príjmu usporia, 32 % vystačí s finančnými prostriedkami od výplaty k výplate a 21 % má dlhy alebo žije z úspor.
- Štvrtina oslovených občanov (25 %) sa vyjadrila, že v súčasnosti je vcelku vhodný čas na sporenie. Stúpenkami stanoviska, že v súčasnosti je na Slovensku vcelku nevhodný čas na sporenie, bolo 68 % účastníkov prieskumu.
- Pri otázke o úsporách sa optimisticky prejavili dve pätiny (40 %) odpovedajúcich, ktorí očakávajú, že sa im v blízkej budúcnosti podarí usporiť nejaké finančné prostriedky.

Takmer tri pätiny oslovených občanov (57 %) nepredpokladajú, že počas nasledujúcich dvanástich mesiacov nasporia nejaké peniaze.

- Najfrekventovanejšou odpoveďou pri otázke, či je v súčasnosti správny čas na veľké nákupy, bol stredný variant, t.j. vyjadrenie, že je rovnako správny ako nesprávny (52 %). Za nevhodný čas na nákup predmetov dlhodobej spotreby považovalo súčasné obdobie 20 % opýtaných, naopak za vhodný 22 %.
- Z odpovedí na otázku, ktorá mapovala, či respondenti majú v pláne minúť viac alebo menej finančných prostriedkov na veľké nákupy, vyplynulo, že 14 % odpovedajúcich má v úmysle minúť v nasledujúcich 12 mesiacoch vyššiu finančnú čiastku než doteraz, 40 % opýtaných rovnakú ako doposiaľ. Najčastejšie (43 %) sa vyskytovala odpoveď predpokladajúca nižšie výdavky na nákup nábytku, kobercov, bielej a čiernej techniky ako doteraz.
- Osemnásť percent domácností očakáva, že minie väčšiu sumu peňazí na stavebné úpravy bytu (zavedenie ústredného kúrenia, prestavbu sociálneho zariadenia a pod.), z nich 3 % rozhodne áno a 15 % asi áno. Protichodná odpoveď (neplánujú stavebné úpravy) je charakteristická pre 81 % domácností.
- Tri percentá domácností plánujú počas nasledujúcich 12 mesiacov kúpiť alebo stavať dom, byt, chalupu alebo chatu, z nich 0 % rozhodne áno a 3 % asi áno. Záporná odpoveď (nemajú v úmysle) sa vyskytovala mnohonásobne častejšie (96 %).
- V priebehu nasledujúcich 12 mesiacov má v pláne kúpiť auto spolu 9 % domácností, z nich 2 % rozhodne áno a 7 % asi áno. Zastúpenie opačného postoja (nemá v pláne) predstavovalo 90 %.

	Porovnanie			Indikátory	Terenná fáza výskumu (zber údajov)												
	s DEC. 2014	s OKT. 2014	s JAN. 2014		I.14	II.14	III.14	IV.14	V.14	VI.14	VII.14	VIII.14	IX.14	X.14	XI.14	XII.14	I.15
1	↑	↑	↑	Doterajšia finančná situácia v domácnosti	-12,1	-19,1	-13,9	-12,0	-9,5	-12,4	-12,0	-6,5	-11,8	-10,4	-11,4	-9,9	-8,6
2	=	=	=	Očakávaná finančná situácia v domácnosti	-5,5	-10,7	-5,8	-7,0	-3,4	-3,9	-3,8	-2,9	-6,6	-4,5	-7,1	-4,4	-5,2
3	↑	↑↑	↑↑↑	Doterajšia hospodárska situácia v SR	-22,6	-29,2	-24,0	-23,7	-19,1	-18,5	-19,1	-13,6	-17,4	-17,5	-16,1	-14,9	-11,3
4	↑	↑↑	=	Očakávaná hospodárska situácia v SR	-10,6	-19,4	-15,2	-11,5	-12,2	-10,1	-8,7	-9,3	-17,0	-15,6	-13,1	-12,1	-10,4
5	↑	↑	↑↑↑↑↑	Doterajšia inflácia	12,1	11,4	7,7	3,2	2,0	-1,3	0,1	-11,2	-3,9	-6,0	-5,7	-7,8	-10,5
6	↑	↑	↑↑↑↑	Očakávaná inflácia	22,1	22,6	14,2	12,4	13,0	10,8	5,3	4,8	6,9	9,8	12,2	7,3	5,2
7	↑	↑↑↑	↑↑	Očakávaná nezamestnanosť	16,4	17,7	14,5	12,1	10,7	10,0	6,0	10,9	20,9	19,3	12,5	8,2	6,9
8	=	↑	↑↑	Podmienky pre veľké nákupy v SR	-6,3	-9,0	-9,7	-4,1	-5,4	-1,0	-6,9	0,5	-4,3	-1,2	-5,0	2,0	2,4
9	↑	↑	↑	Plány domácností na veľké nákupy	-28,5	-35,0	-29,4	-30,4	-23,4	-26,1	-27,5	-26,7	-26,6	-29,0	-26,1	-27,2	-24,8
10	↓↓	↓	=	Podmienky sporenia v SR	-31,0	-31,7	-32,0	-31,0	-30,5	-31,4	-33,0	-25,8	-34,5	-29,9	-33,0	-26,4	-31,9
11	↓	=	↑	Očakávané úspory domácností	-21,5	-24,2	-23,0	-23,3	-19,7	-22,2	-20,9	-18,6	-19,2	-18,7	-20,5	-16,8	-19,1
12	=	=	↑	Bilancia príjmov a výdavkov domácností	6,2	2,7	6,1	4,7	8,7	8,1	7,4	9,2	6,8	7,0	6,5	7,6	7,2
13	X	↑	↑	Kúpa auta	-78,0	X	X	-76,6	X	X	-77,0	X	X	-76,5	X	X	-73,9
14	X	=	↑	Stavba domu, chaty, chalupy	-86,6	X	X	-85,7	X	X	-84,1	X	X	-85,4	X	X	-85,5
15	X	↑	↑	Stavebné úpravy bývania	-58,1	X	X	-59,5	X	X	-57,9	X	X	-58,0	X	X	-56,8
	=	↑	↑	index spotrebiteľskej dôvery	-13,5	-18,0	-14,6	-13,5	-11,5	-11,6	-9,9	-10,4	-15,9	-14,5	-13,3	-10,4	-10,4

Vysvetlivky:

=	rovnaký výsledok resp. rozdiel menší ako 1 bod
↑	nepatrné zlepšenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↓	nepatrné zhoršenie (rozdiel 1-4,9 bodu)
↑↑	mierne zlepšenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↓↓	mierne zhoršenie (rozdiel 5-9,9 bodu)
↑↑↑	výraznejšie zlepšenie (rozdiel 10 bodov a viac)
↓↓↓	výraznejšie zhoršenie (rozdiel 10 bodov a viac)
●	historicky najpriaznivejšia hodnota
●●	historicky najhoršia hodnota
x	v uvádzanom období sa údaje za dané ukazovatele nezisťovali

Rekapitulácia	Počet indikátorov
medzimesačné zlepšenie	7
medzimesačne bez zmien	3
medzimesačné zhoršenie	2
štvrtročné zlepšenie	10
štvrtročne bez zmien	4
štvrtročné zhoršenie	1
medziročné zlepšenie	12
medziročne bez zmien	3
medziročné zhoršenie	0